Народна банка на Република Македонија

ДИРЕКЦИЈА ЗА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба

јули 2013 година

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба - влијанија врз монетарната политика

Прегледот на тековната состојба има за цел да даде осврт на најновите макроекономски податоци (мај - јуни 2013 година) и споредба со последните макроекономски проекции (април 2013 година). Со тоа ќе се утврди колку тековната состојба во економијата соодветствува со очекуваните движења на варијаблите во претходниот циклус на проекции. Прегледот е фокусиран на промените на екстерните претпоставки и остварувањата кај домашните варијабли и на тоа како овие промени се одразуваат врз амбиентот за водење на монетарната политика.

Во периодот од последните оцени досега не настанаа позначителни промени во оценките за глобалните економски изгледи. Економските изгледи за евро-зоната и понатаму се слаби, без сигнали за подобрување на условите на пазарот на труд. Показателите на доверба упатуваат на мало подобрување во последниот период, но сепак ова се оценува како закрепнување од многу ниска основа. Оцените за анемична економска активност и исклучително слаби кредитни текови се согледуваат и преку последната изјава на ЕЦБ, поврзана со одлуката за основната каматна стапка. Имено, и покрај тоа што монетарните услови беа непроменети, за првпат ЕЦБ укажа дека е подготвена за задржување на каматната стапка на ниско ниво во еден подолг временски период. На ваков начин се обезбедува монетарна поддршка за економскиот раст, во услови кога инфлациските очекувања се стабилни на долг рок. Оцените за патеката на движење на економијата на евро-зоната и понатаму се непроменети, односно се очекува пад на активноста во 2013 година и влегување во зоната на позитивни промени во 2014 година. ЕЦБ повторно оценува дека ризиците околу растот на економијата се надолни и дека произлегуваат од евентуалната послаба домашна и надворешна побарувачка и бавното спроведување на предвидените реформи. **Ваквите состојби во евро-зоната имаа ефект и врз оцените за странската ефективна побарувачка за македонски производи, којашто повторно е незначително ревидирана во надолна насока. Промените во очекувањата за цените на примарните производи се во различна насока, а дел од нив се надоврзуваат на ревизиите направени во претходните оцени.** Така, оцените за движењето на цените на металите повторно се надолно ревидирани, упатувајќи на послаба конјунктура и *понеповолни услови за размена во овој дел од извозниот сектор.* Повторни мали ревизии се направени кај оцените за светските цени на храната, додека цените на нафтата се ревидирани во надолна насока (иако со нешто помал интензитет во однос на јунските оцени), *што пак има позитивен ефект врз условите на размена и укажува на помали инфлациски притисоци преку увозните цени на енергијата во однос на цените предвидени во априлските проекции*.

Анализата на последните макроекономски показатели покажува дека, во основа, поголемиот дел од нив се движат во согласност со априлските проекции. Од аспект на одделните показатели што се од значење за монетарната политика, инфлацијата во текот јуни повторно забележа месечен раст, што во најголема мера произлезе од сезонската промена на цените на овошјето. Во вакви услови, годишната инфлација во јуни забрза, достигнувајќи 4,2%, при што остварената просечна годишна инфлација во периодот април - јуни од 3,6% е целосно во согласност со проекцијата. Сепак, анализата на структурата покажува отстапувања кај одделните компоненти. Прехранбената инфлација е повисока од очекувањата веќе трет месец по ред, укажувајќи дека сè уште има ризици за инфлацијата преку овој канал. Од друга страна растот на цените во енергетската компонента е помал, во услови на поголем пад на светските цени на нафтата и неисполнување на претпоставката за раст на цената на струјата. Остварената базична инфлација е пониска од проектираната. Сепак, базичната инфлација и понатаму е на релативно високо ниво, што при отсуство на притисоци од страната на побарувачката, упатува на одредени пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата. Во однос на новите ризици околу проектираната инфлација увидени со последните оцени, новите информации се однесуваат на одлуката за намалување на цената на

струјата, а воедно одредени нови нагорни ризици се појавуваат и на страната на домашната понуда на земјоделски производи. Во секој случај, **идентичните појдовни услови, при промени кај оцените за увозните цени во спротивни правци, доведуваат до засега непроменети оцени за инфлацијата за 2013 година. Со тоа, ризиците околу априлската проекција за инфлацијата се оценуваат како врамнотежени.**

Во текот на вториот квартал, девизните резерви (приспособени за ценовните и курсните разлики) забележаа пад, во согласност со очекувањата. Најновите податоци за извозот и увозот за мај, исто како и априлските податоци, упатуваат на малку потесен трговски дефицит од очекувањата, додека последните податоци за нето-приливите од менувачкото работење покажуваат можност за доближување на приливите од приватните трансфери до проектираните. Во однос на реалниот сектор, нема голем број расположливи **високофреквентни показатели за второто тримесечје.** Од податоците објавени досега може да се оцени дека економијата би била во зоната на позитивни годишни промени и во текот на вториот квартал. **Во рамки на монетарниот сектор,** најновите првични податоци за третата декада на јуни укажуваат на остварување на предвидената патека на кредитната активност. Сепак, и покрај поволните остварувања, сè уште има надолни ризици околу проекцијата. Надолни ризици има и кај динамиката на растот на депозитната база на банките, којашто, како и минатиот месец, е послаба во однос на очекувањата. Одлуката за намалување на основната каматна стапка од страна на ЕЦБ предизвика мала надолна корекција **на ЕУРИБОР - каматната стапка во наредниот период.** Со тоа, во наредниот период се очекува минимално проширување на каматниот распон помеѓу домашната и странската каматна стапка.

Општо земено, последните макроекономски движења не покажуваат големи промени во амбиентот и ризиците, во однос на минатомесечните оцени. И понатаму, еден дел од показателите одат во прилог на понатамошно монетарно олабавување. Прво, вкупната инфлација и понатаму е во рамки на очекувањата и се оценува дека во 2013 година ќе се задржи во прифатливи рамки, при врамнотежени ризици. Второ, при мал број расположливи показатели, засега се оценува дека економската активност ќе биде солидна, но и понатаму не се очекува големо закрепнување. Трето, новите податоци за кредитите се во согласност со очекувањата, но ризиците се надолни, особено имајќи предвид дека растот на депозитите повторно е послаб од очекуваниот. Четврто, податоците за девизните резерви за крајот на јуни ги потврдија претходните оцени за малку пониско ниво од нивото очекувано за вториот квартал. Но, отстапувањата се минимални, а девизните резерви и понатаму се на адекватното ниво. Воедно, во текот на јули беа направени промени во задолжителната резерва, коишто може да го стимулираат приливот на капитал од надвор и да придонесат за раст на девизните резерви и за кредитна поддршка. Петто, податоците за денарското и девизното штедење покажуваат одржување на склоноста за штедење во денари, а последните мерки преземени за зголемување на задолжителната резерва во девизи може дополнително да придонесат во оваа насока. **Сè уште постојат фактори коишто упатуваат на потребата од поголема претпазливост при водењето на монетарната политика.** И понатаму постои ризикот поврзан со глобалното окружување. Повторното надолно ревидирање на оцените за странската побарувачка и на цените на металите на светскиот пазар претставуваат потенцијален ризик за надворешната позиција на македонската економија. Воедно, и покрај врамнотежените инфлациски ризици кај вкупната инфлација, *базичната инфлација и понатаму е на релативно високо ниво,* укажувајќи на поголеми пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата врз останатите цени во економијата.

Странска ефективна побарувачка
(годишни стапки на промена во %)

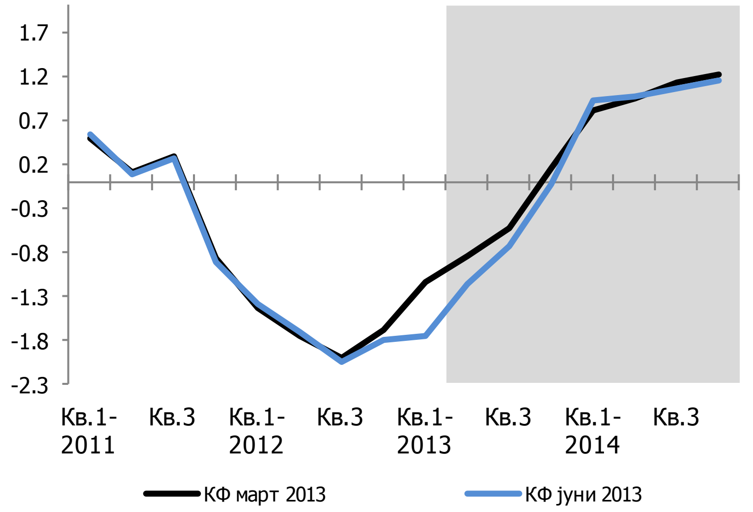

Извор: „Консензус форкаст" и пресметки на НБРМ.

Оценката за странската ефективна побарувачка во 2013 година, како и во текот на јунските оцени е ревидирана во надолна насока, во споредба со априлската проекција...

...при што проектираниот пад е 0,9% наместо 0,6%...

...како резултат на пониските економски остварувања во првиот квартал на 2013 година кај сите наши најзначајни трговски партнери, со исклучок на Србија, којашто е единствената земја со остварен повисок раст од предвидениот...

...па кон надолната ревизија најмногу придонесуваат Германија, Италија и Грција.

Според најновите проекции, очекувањата за странската ефективна побарувачка за 2014 година се непроменети, односно како и во претходната проекција растот е проценет на 1%.

Странска ефективна инфлација
(годишни стапки на промена во %)

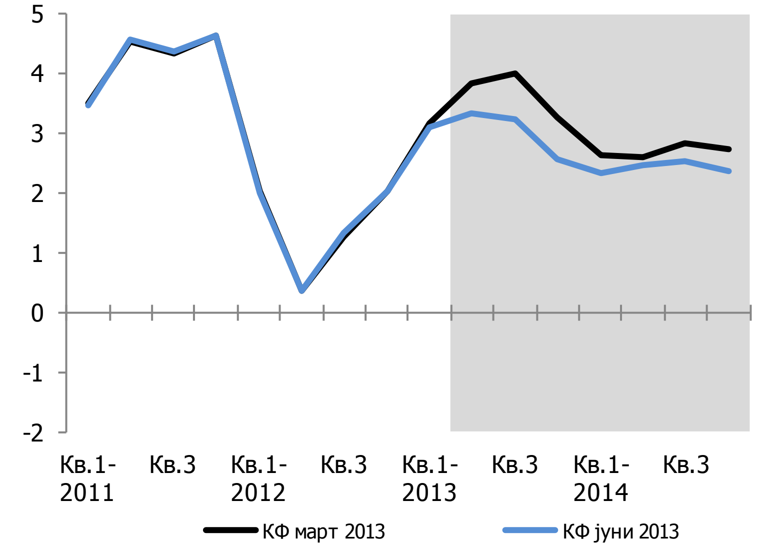

Извор: „Консензус форкаст" и пресметки на НБРМ.

Странската ефективна инфлација за 2013 година е позначително ревидирана надолу, во споредба со проекцијата од април...

...предвиден е раст на странските цени од 3%, наместо 3,6% во претходната проекција...

...како резултат на предвидувањето за дефлација наместо инфлација во Грција и пониската очекувана инфлација кај Србија коригирана за девизниот курс.

Одредена надолна ревизија е извршена и кај проекцијата за 2014 година, од 2,7% во претходната проекција на 2,4%.

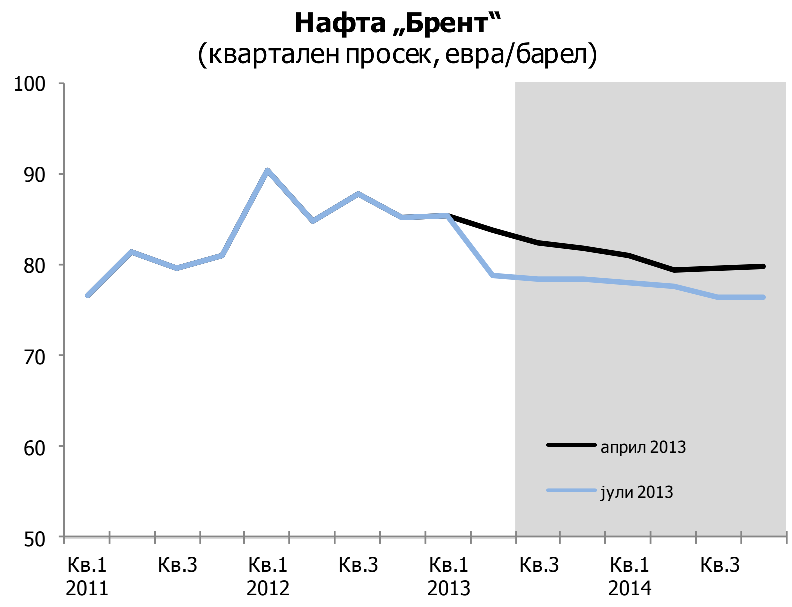

Извор: ММФ, „Блумберг" и пресметки на НБРМ.

Оценката за цената на нафтата од типот „брент" во вториот квартал на 2013 година е умерено пониска од онаа предвидена во априлската проекција (78,8 наспроти 83,8 евра за барел) ...

...при што новите проекции упатуваат на подлабоки стапки на пад на цената на нафтата и во третиот и четвртиот квартал од годината...

...имајќи ја предвид доволната снабденост со нафта во светски рамки, задоволителните нивоа на нафтените залихи и бавното закрепнување на глобалната економија.

Оттука, на годишна основа, во 2013 година се очекува посилен пад на цената на нафтата во споредба со проекцијата од април.

Од друга страна, се очекува дека во 2014 година цената на нафтата ќе се намали со речиси ист интензитет како во априлската проекција.

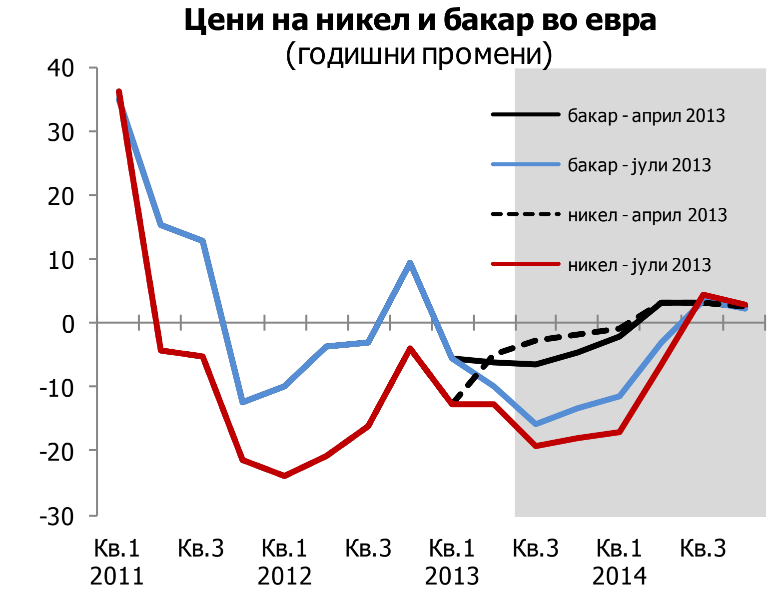

Извор: ММФ, „Блумберг" и пресметки на НБРМ.

Новата проценка вклучува позначителен пад на цените на бакарот и никелот во вториот квартал од 2013 година, во споредба со претходната проекција...

...а надолна ревизија на цените на овие метали е извршена и за втората половина од годината...

...што во случајот на бакарот е поврзано со загриженоста околу слабеењето на кинеската економија и потенцијалното намалување на инвестициите во недвижности, додека пак во случајот на никелот дополнителен фактор претставува и започнувањето со работа на нови рударски капацитети.

Во 2014 година исто така е извршена надолна ревизија на проекциите, при што сега се очекува умерен пад на цените на никелот и бакарот, наместо оценките за раст во претходната проекција.

Цени на пченица и пченка во евра
(годишни промени)

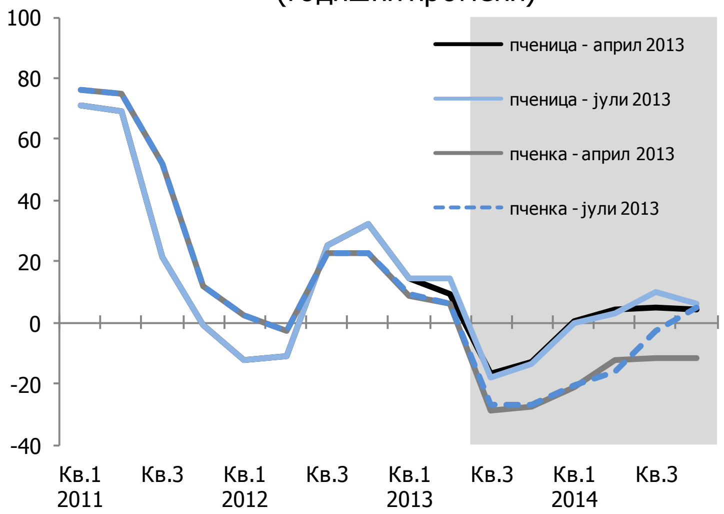

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Оценките за вториот квартал не упатуваат на значителни отстапувања кај растот на цената на пченката, додека кај пченицата е остварен умерено повисок раст во споредба со априлската проекција.

...што најмногу се должи на загриженоста за влијанието на задоцнетата пролетна сеидба, предизвикана од влажните временски услови во САД, врз глобалната понуда, како и намаленото производство во Русија, Украина и ЕУ-27, што е последица на сушата, но и зголемената влажност, коишто ги зафатија клучните региони.

Со оглед на тоа што во втората половина од годината не се направени поголеми ревизии на ценовните промени и имајќи ги предвид задржаните очекувања за рекордни овогодишни приноси на глобално ниво...

...на ниво на целата 2013 година не постојат значителни разлики во очекуваните стапки на пад на цените на житните култури помеѓу тековната и априлската проекција.

Од друга страна, во 2014 година е извршена умерена нагорна ревизија на стапката на раст на цената на пченицата и на стапката на пад на цената на пченката.

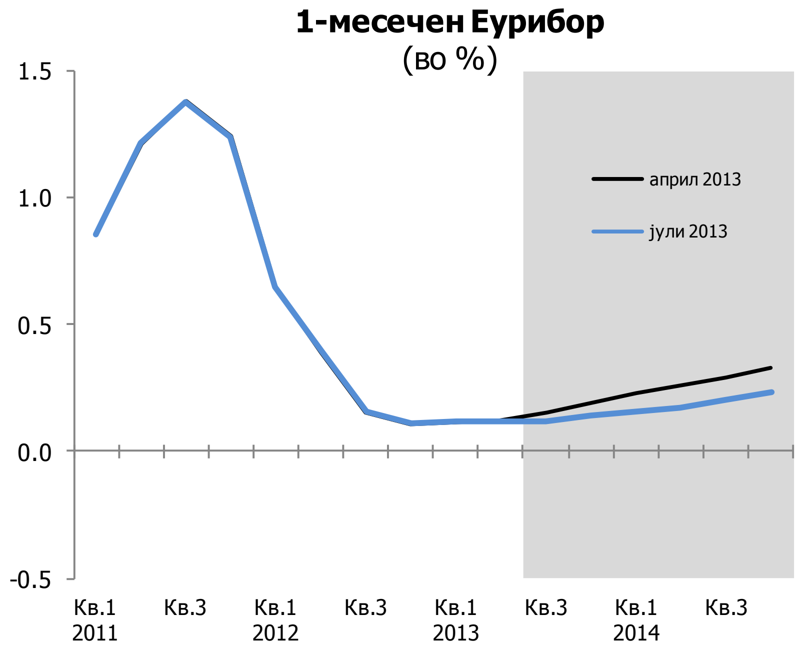

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

Стапката на едномесечниот Еурибор во вториот квартал е на ниво на априлската проекција...

...додека во остатокот од 2013 година таа е надолно ревидирана...

...што следеше по намалувањето на основната каматна стапка од страна на ЕЦБ.

Оцената за нивото на странската каматна стапка е надолно ревидирана и за 2014 година, при очекувања за нејзин поумерен раст од претходно проектираниот.

Инфлација и цени на храната и енергијата
(годишни промени, во %)

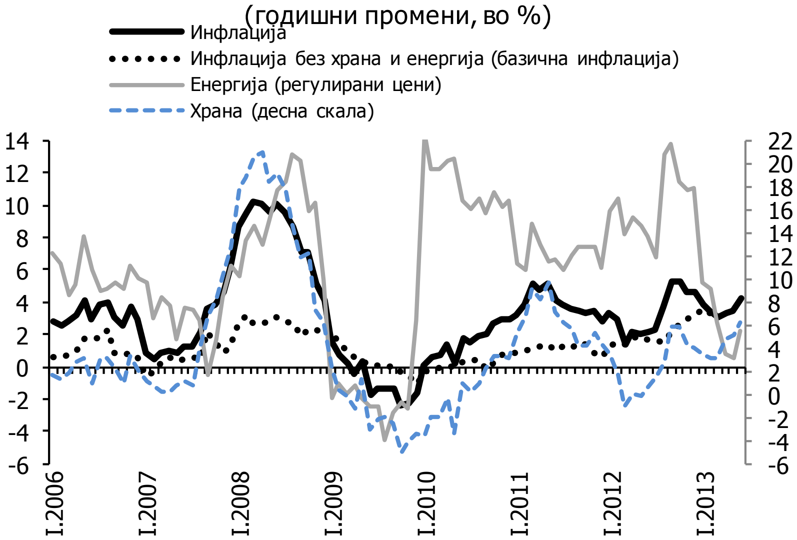

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

По мајското намалување, потрошувачките цени во јуни забележаа месечен раст од 0,3%...

...што најмногу се должи на повисоките цени на храната[1] и на нафтените деривати.

Месечно зголемување забележаа и цените на сообраќајните и ПТТ-услугите.

Од друга страна, забавувањето на месечната инфлација главно произлезе од падот на цените на услугите за сместување, како и од намалувањето на цените на средствата за хигиена.

Годишната стапка на инфлација забрза од 3,4% во мај на 4,2% во јуни, при што како и во претходните два месеца, таа е во согласност со очекувањата од априлскиот циклус проекции...

...но, при поголемо нагорно отстапување на остварената годишна стапка на прехранбена инфлација од проектираната...

...како и при позначително надолно отстапување кај енергетската компонента.

Отстапувањата се должат на остварувањето на очекувањата за раст на цените на свежата храна[2], со поголем интензитет од очекуваниот...

...како и на неостварувањето на претпоставката за раст на цената на електричната енергија од 10% во јуни, односно цената на струјата всушност беше намалена[3].

Придонеси кон годишната стапка инфлацијата (во п.п.)

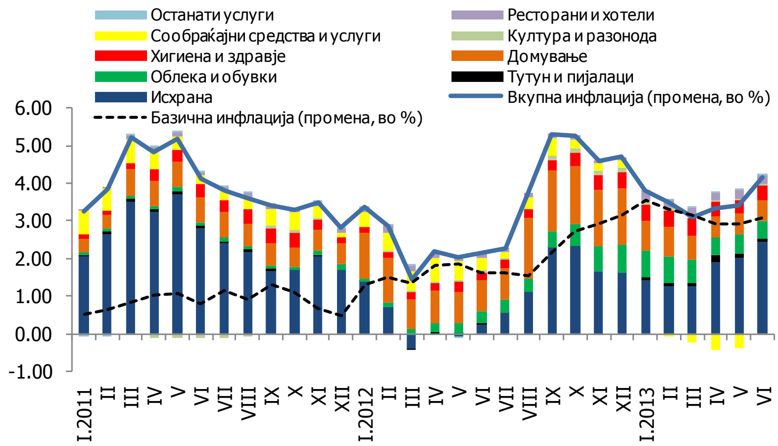

Извор: ДЗС и НБРМ.

---

[1] Нагорното ценовно поместување на прехранбената компонента во најголем дел се поврзува со растот на цената на свежото овошје.

[2] Ваквите очекувања главно се поврзуваа со настанатите штети од поплавите врз раноградинарското производство во струмичкиот регион, како и за појавата на афлатоксин, што повлекуваше потреба за уништување на дел од залихите на пченка, пченкарно брашно и млеко во некои од земјите од регионот.

[3] Регулаторната комисија за енергетика донесе одлука за намалување на цената на електричната енергија од 4,48% за тарифните потрошувачи, којашто стапи на сила од 1 јули.

Базичната стапка на инфлација и натаму е на релативно стабилно, но сѐ уште високо ниво...

...и нејзината годишна динамика во најголем дел се поврзува со повисоките цени на облеката и обувките, на средствата за хигиена и здравје, како и на цените на храната и пијалаците во хотелите и ресторантите....

...но, сепак, е под онаа што е предвидена со априлската проекција.

Надворешните влезни претпоставки во проекцијата на инфлацијата се ревидирани во различна насока...

...цените на меѓународно тргуваните примарни прехранбени производи упатуваат на помал пад на агрегатната цена на житните култури во 2013 година, наспроти сигналите за подлабок пад добиени во текот на априлскиот циклус проекции.

Имено, по растот во мај, цената на пченката на светските берзи забележа дополнителна нагорна корекција...

...главно како одраз на загриженоста од задоцнетата сеидба во САД заради влажното и студено време и можниот негативен ефект врз идните приноси.

Истовремено, цената на пченицата во јуни забележа месечен пад...

...што во најголем дел ги одразува очекувањата за добра жетва во неколку земји што се големи увозници...

...но и очекувањата за рекордно глобално производство на пченица во 2013 година.

Од друга страна, проекциите за светската цена на нафтата и странската ефективна инфлација за 2013 година се коригирани во надолна насока.

Странски ефективни* и домашни цени на храна

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондериран збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ.
Извор: ДЗС, Евростат и пресметки на НБРМ.

Ризиците околу априлската проекција на инфлацијата од 2,8% за тековната година се оценуваат како релативно врамнотежени...

...пред сѐ заради сличната појдовна основа и корекциите во спротивна насока на оцените за увозните цени.

Во периодот меѓу двете проекции се утврдени и нови нагорни и надолни ризици.

Нагорните ризици, како и минатиот месец, се поврзуваат со најавеното зголемување на акцизата на пивото, алкохолните пијалаци и тутунот[4]...

...што доаѓа како одговор на постепеното зголемување на акцизата на одделни акцизни производи во земјите во опкружувањето, како и потребата за постепено усогласување со нивото на акцизите во земјите во ЕУ[5].

Како нов, потенцијално нагорен ризик ги посочуваме и штетите на земјоделските посеви од летното невреме[6] од крајот на јуни, коешто погоди повеќе региони во земјата.

Од друга страна, ризиците што и натаму се надолни се поврзуваат со очекуваното зголемување на домашното производство на житни култури, меѓу другото и заради преовладувањето на поволните временски услови за овие култури.

Стапка на инфлација

(годишни придонеси во вкупната инфлација, во п.п.)

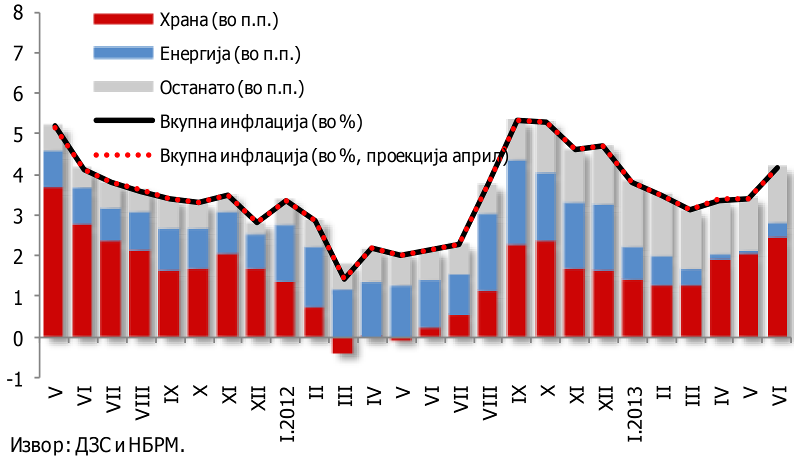

Извор: ДЗС и НБРМ.

[4] Со најавените измени на Законот за акцизи, се очекува дека од 1 јули акцизата за пивото ќе се зголеми од 3 на 4 денари по литар за степен на алкохол, а акцизата за чистиот алкохол ќе се зголеми од 300 на 340 денари за литар. Во однос на акцизата за цигарите, пурите и цигарилосите, се предвидува нејзино постепено зголемување во наредните 10 години. Стапките на специфичната и минималната акциза на цигарите се зголемуваат за 0,15 денари по парче, секоја година сѐ до 2015 година, а за 0,20 денари по парче секоја година сѐ до крајот на 2023 година.

[5] Согласно со образложението на Министерството за финансии на Република Македонија како предлагач на Законот за изменување и дополнување на Законот за акцизите.

[6] Исто така, по пролетните поплави, и летниот град од крајот на јуни им нанесе штети на земјоделските посеви во повеќе региони во земјата, поточно на градинарски и индустриски култури од битолскиот, струмичкиот, прилепскиот и скопскиот регион.

Просечна исплатена плата
(годишни стапки, во %)

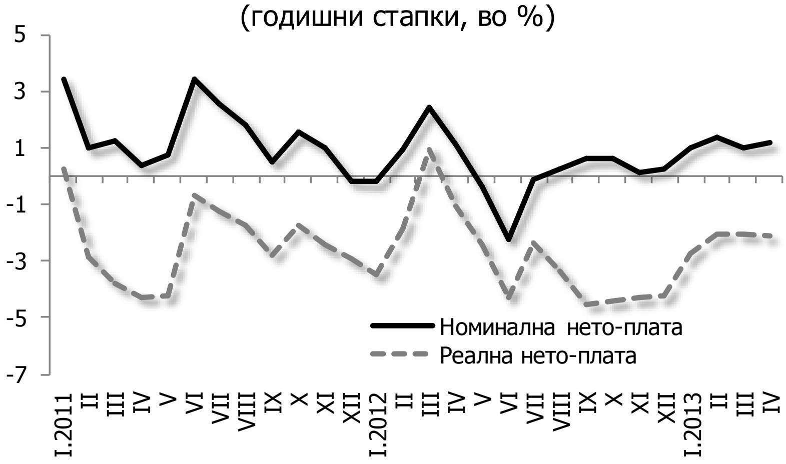

Извор: ДЗС.

Бруто домашен производ
(реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и проекции на НБРМ.

Номиналниот годишен раст на просечната нето-плата во април 2013 година бележи мало забрзување и изнесува 1,2% (1,0% во март)...

...и во најголем дел се должи на растот на платите во секторот „информации и комуникации", каде што платите се вратија во зоната на позитивни стапки на раст. Исто така, забрзување на растот на платите се забележува во секторот „стручни, научни и технички дејности", рударството и во градежништвото.

Ваквите движења се во иста насока со очекувањата од априлската проекција за раст на платите во вториот квартал на 2013 година (2,1%).

Растот од 2,9% на БДП остварен во првиот квартал на 2013 година претставува малку посилен раст од очекуваниот според априлската проекција (2,2%)...

...при што нагорното отстапување се должи пред сè на повисокиот раст од оној што беше очекуван кај инвестициската побарувачка...

... и кај личната потрошувачка, којашто оствари помала стапка на пад од очекуваната...

...како и од попозитивниот придонес на нето извозната побарувачка од проектираниот, во услови на поголемо надолно отстапување на увозот во однос на отстапувањата на извозната страна.

Расположливите податоци за вториот квартал на 2013 година упатуваат на продолжување на солидниот раст од првиот квартал, што е во согласност со проекциите од април...

...при позитивни поместувања кај дел од клучните економски сектори.

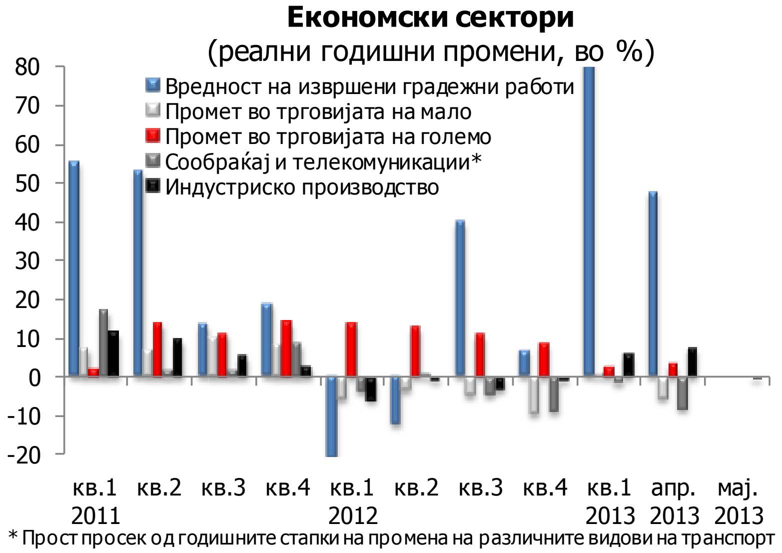

* Прост просек од годишните стапки на промена на различните видови на транспорт и телекомуникациите.
Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

Годишниот раст на индустријата продолжи и во првите два месеца на вториот квартал[7], но со позабавен раст во однос на растот остварен во првиот квартал. Притоа, и покрај збирниот раст во овие два месеца, сепак во мај индустриското производство влезе во зоната на негативни годишни промени...

...заради натамошните слаби остварувања кај металната индустрија, надополнето со падот кај прехранбената индустрија и производството на облека.

Збирниот раст на индустријата во периодот април-мај произлегува од зголеменото производство на електрична енергија и облека и придонесе за натамошен раст на искористеноста на индустриските капацитети[8]...

...а слично позитивно поместување бележи и трговијата, остварувајќи мал годишен реален раст во април во услови на раст кај трговијата на големо и трговијата со моторни возила...

...додека градежништвото продолжи да бележи висока реална годишна стапка на раст и во април (околу 50%), заради зголемените градежни активности (со динамика поголема од вообичаената сезонска динамика), а делумно и заради ниската споредбена основа.

Наспроти тоа, остварувањата кај транспортот главно упатуваат на позасилен годишен пад во април 2013 година.

Расположливите показатели за агрегатната побарувачка исто така упатуваат на раст, но малку забавено во споредба со претходниот квартал.

Високофреквентните податоци за

[7] Се однесува на податоците на индустриско производство со база и пондери од 2010 година и годишниот раст во првите два месеца на вториот квартал на 2013 година изнесува 3,4%, во просек. Истовремено и податоците за обемот на индустриско производство со база 2012 година, како показател со вклучени најнови промени во структурата на индустриското производство, покажуваат годишен раст во првите два месеца на вториот квартал на 2013 година (во просек 0,6%).
[8] Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС.

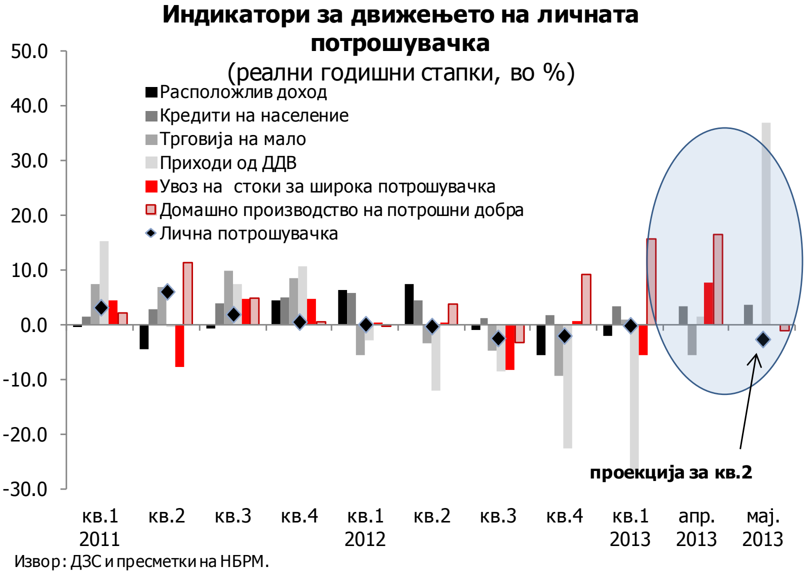

личната потрошувачка упатуваат на малку поповолни движења во споредба со претходното тримесечје...

...при забрзан раст на пензиите и минимално забавување на падот на реалните нето-плати...

...со натамошна поддршка од страна на банките за кредитирање на населението со потрошувачки кредити, коешто бележи раст со речиси иста динамика како во претходното тримесечје...

...што услови раст кај увозот, наспроти падот во претходниот квартал, како и натамошен годишен раст на домашното производство, но забавен...

...при што раст бележат и нето-приходите од ДДВ, наспроти падот во претходниот квартал...

...а позитивен ефект се очекува и од приватните трансфери, и покрај остварениот годишен пад, што се должи на високата споредбена основа заради фактори коишто во најголема мера не се поврзани со потрошувачката[9].

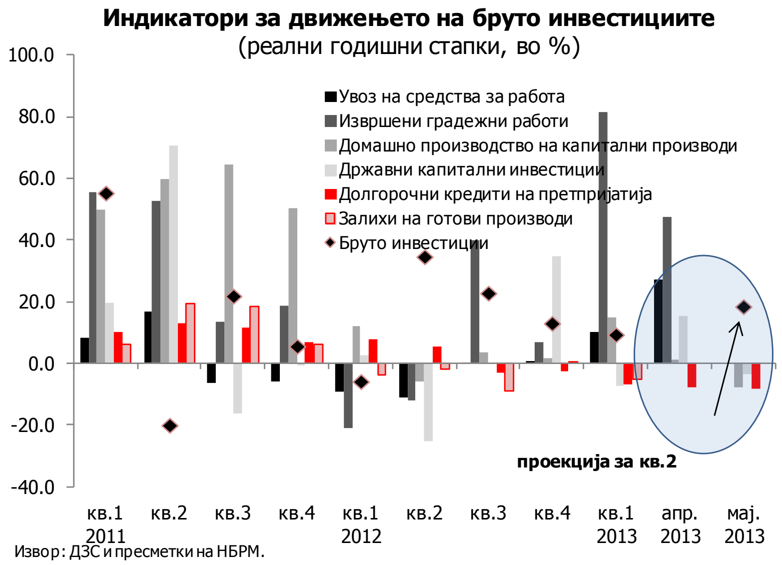

Од друга страна, податоците за трговија на мало не соодветствуваат со ваквите движења, имајќи предвид дека таа повторно забележа пад, по само еден квартал на позитивна годишна промена.

Најновите расположливи показатели за **инвестициската активност** во второто тримесечје повторно упатуваат на силен раст, како што се очекуваше во априлската проекција...

...но најверојатно со послаб интензитет во однос на претходното тримесечје...

...при повторно силен раст кај градежништвото во мај, но послаб во однос на претходниот квартал...

...а силната градежна активност се

[9] Високата споредбена основа во вториот квартал на 2012 година се должи на продолжувањето на трендот на конверзија од евра во денари предизвикано од европската должничка криза.

согледува и преку поповолните очекувања на раководителите од аспект на порачките и бројот на вработените[10], при раст на вредноста на одобренијата за градба издадени во април...

...што услови засилен раст на увозот на капитални производи...

...при раст на државните капитални инвестиции и на странските директни инвестиции, наспроти нивниот пад во претходниот квартал.

Сепак, долгорочното кредитирање на домашниот корпоративен сектор и понатаму бележи засилено намалување...

...а пад на годишна основа бележи и домашното производство на капитални производи, наспроти растот во претходниот квартал...

Податоците од надворешнотрговската размена во периодот април - мај 2013 година упатуваат на стеснување на **трговското салдо,** што е во спротивност со очекувањата од априлската проекција...

...при засилен номинален раст на извозот на стоки...

...а мало забавување на падот на увозот, наспроти очекувањата за негов раст.

[10] Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС од мај 2013 година.

Извоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

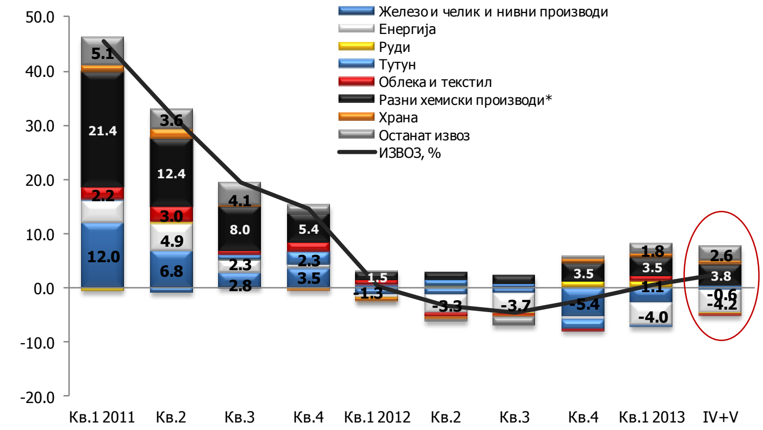

Извор: НБРМ.
** Податоците го опфаќаат вкупниот извоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.*

Во периодот април - мај, умерениот годишен пад на увозот, при истовремено благ раст на извозот, услови **стеснување на трговскиот дефицит за 8,3% во однос на истиот период од претходната година**...

...наспроти очекувањата за благо проширување на дефицитот во вториот квартал од годината со априлските проекции.

Извозот на стоки забележа благ годишен раст од 2,5%. Најголем придонес за растот имаат остварувањата на капацитетите ориентирани кон извоз во слободната индустриска зона, храната и тутунот...

...при натамошен негативен придонес на енергијата (годишен пад од 61,6%).

Извозот остварен во периодот април - мај е над очекувањата, со позитивно отстапување кај сите компоненти, освен енергијата и облеката и текстилот, кај кои се забележани послаби остварувања во однос на очекуваните.

Увоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

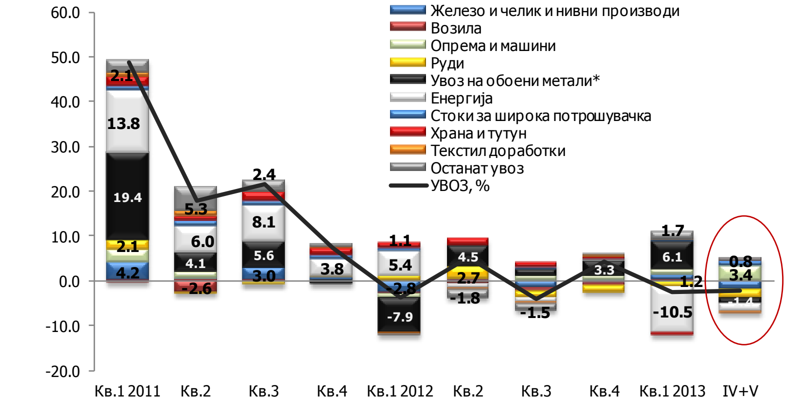

Извор: НБРМ.
** Податоците го опфаќаат вкупниот увоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.*

Увозот на стоки забележа умерен годишен пад од 2,2%, главно поради намалениот суровински увоз на металопреработувачката индустрија и на новите извозни капацитети, како и намалениот увоз на енергија...

...раст на увозот е остварен кај инвестицискиот увоз (опрема и машини) и кај увозот на категориите поврзани со личната потрошувачка (стоки за широка потрошувачка, останат увоз и храна).

Увозот остварен во периодот април - мај е во согласност со проектираното ниво, при повисоки остварувања кај поголем дел од категориите, а особено кај суровинскиот увоз и опремата и машините, но и при натамошни послаби остварувања во однос на очекуваните кај увозот на енергија[11].

Солидните извозни остварувања во првите два месеца од кварталот, упатуваат на позитивен ризик за остварување понизок трговски дефицит од очекуваниот во вториот квартал од годината, под услов да се задржат тековните движења.

Извор: НБРМ.
** Учество на извозот/увозот во април и мај во проектираниот извоз/увоз за кв.2 проекција април 2013.*

Најновите информации за цените на светските берзи и натаму упатуваат на зголемени ризици за металопреработувачката индустрија, со оглед на тоа што тековните очекувања за цените на никелот и бакарот се пониски во однос на оние во априлската проекција. Тековните очекувања за цените на храната упатуваат на помал пад од претходно очекуваниот, додека кај суровата нафта се очекува поголемо намалување на цената.

По неповолните движења во април, во мај е забележано подобрување на ценовната конкурентност на економијата на годишна основа. Индексот на РЕДК заснован врз трошоците на живот бележи депрецијација од 0,9%, во споредба со истиот период од претходната година, додека индексот пресметан според цените на производителите на индустриски производи, за 1,5%.

Извор:НБРМ.

[11] Послабиот увоз на енергија во однос на проектираниот произлегува од увозот на сурова нафта.

НЕДК и релативни цени,
годишни стапки на промена, во %

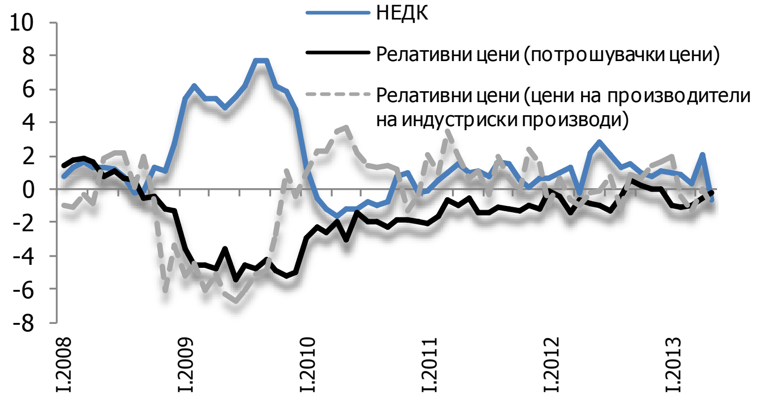

Извор:НБРМ.

Од аспект на компонентите во пресметката на индексите на РЕДК, **индексот на НЕДК** бележи депрецијација на годишна основа (за 0,7%), што главно се должи на промената на денарот во однос на српскиот динар (за 2,2%). Слична е и промената кај **релативните цени**, пресметани според двата индекса (трошоците на живот и цените на индустриските производители), коишто покажуваат поповолен сооднос на домашните во однос на странските цени, на годишна основа.

Извор: НБРМ.

Во април 2013 година, дефицитот во тековната сметка изнесува 57,4 милиони евра (или 0,7% од БДП), што претставува 45,3% остварување од износот проектиран за вториот квартал од 2013 година, согласно со априлската проекција...

... при можност за помал трговски дефицит од проектираниот, додека за приватните трансфери се очекува дека ќе бидат во согласност со проекцијата.

Од друга страна во април, кај услугите се забележани мали нето-одливи, наспроти нето-приливите очекувани за целото тримесечје.

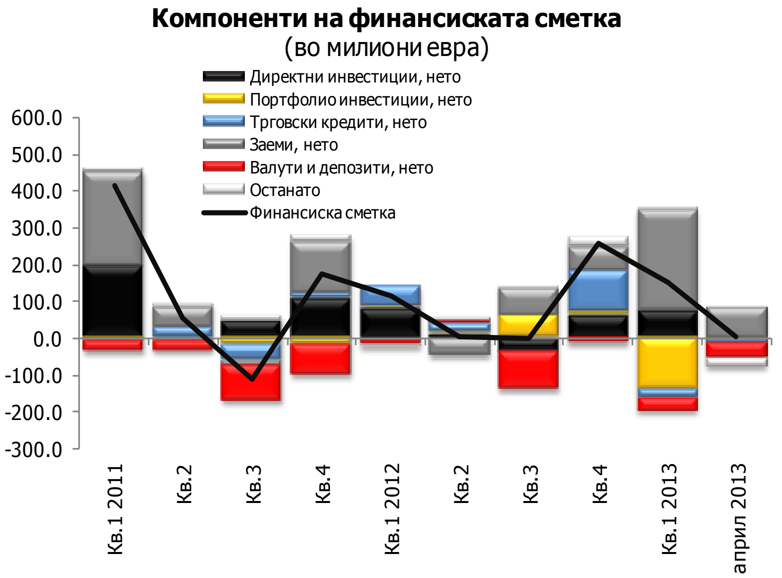

Извор: НБРМ.

Имајќи предвид дека последните расположливи податоци за нето-приливите во капиталната и финансиска сметка се однесуваат на април 2013 година, што е релативно краток период, тешко е да се даде оцена за исполнувањето на проектираните капитални приливи за вториот квартал.

Од аспект на одделните компоненти, краткорочното и долгорочното задолжување е во линија на проекцијата, при помали приливи од очекуваните кај директните инвестиции...

...како и повисоки нето-одливи од очекуваните кај трговските кредити.

Движења на менувачки пазар

Извор: НБРМ.

Најновите податоци за менувачкото работење, заклучно со јуни, укажуваат на понатамошен пад на понудата на девизи, но со забавено темпо, додека побарувачката на девизи, втор квартал по ред, бележи силен раст на годишна основа...

...при што остварениот нето-откуп на менувачкиот пазар и понатаму бележи пад...

Последните остварувања на менувачкиот пазар укажуваат на тоа дека приватните трансфери во билансот на плаќања се минимално пониски од очекувањата за вториот квартал.

Бруто девизни резерви
(состојба во милиони евра)

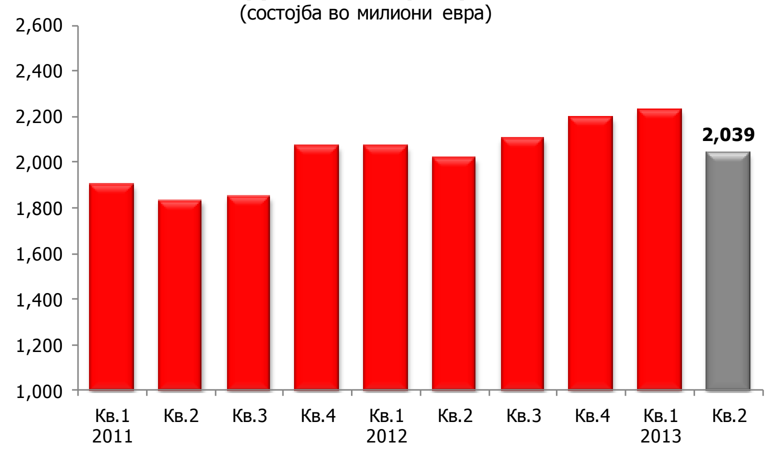

Извор: НБРМ.

На крајот на второто тримесечје, бруто девизните резерви изнесуваа 2,039.3 милиони евра и оствараија пад, што е во согласност со очекувањата.

Основни фактори за негативната промена се, во прв ред, интервенциите на девизниот пазар т.е. нето-продажбата на девизи, а потоа и трансакциите за сметка на државата.

Фактори на промена на девизните резерви во второто тримесејче на 2013 година
(во милиони евра)

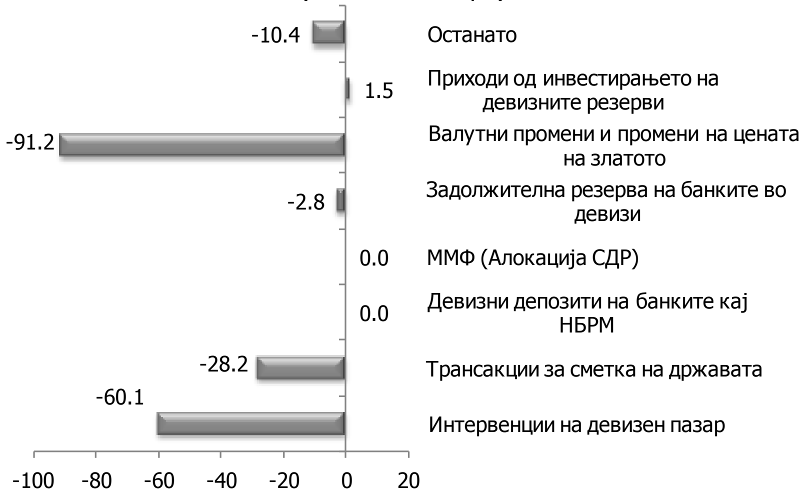

Извор:НБРМ

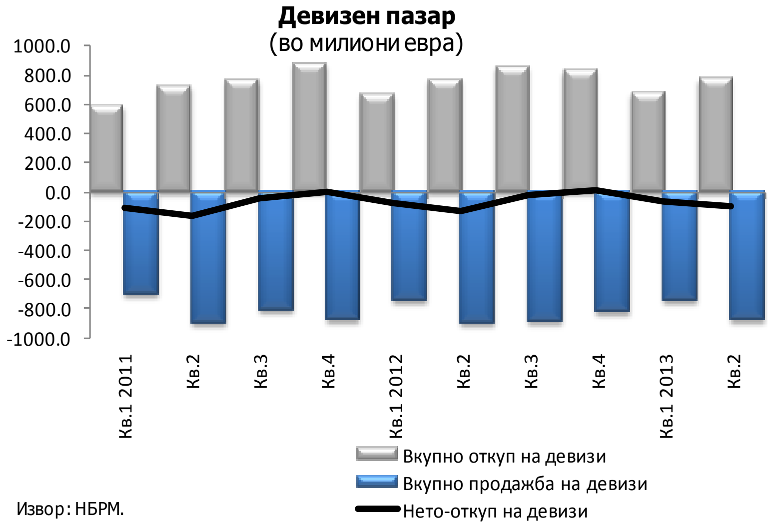

Извор: НБРМ.

Во второто тримесечје од 2013 година, на **девизниот пазар** кај банките е остварена нето-продажба од 98,9 милиони евра, што претставува пад од 25%, на годишна основа. Годишното намалување на нето-продажбата на девизи произлегува од понатамошниот пад кај побарувачката на девизи (од 3,3%) и минималниот раст кај понудата на девизи (од 0,4%).

Анализата по одделни компоненти покажува дека намалената нето-продажба на девизи во целост се должи на пониската нето-продажба на фирмите, и покрај падот на нето-откупот од физички лица и менувачниците и повисоката нето-продажба на нерезидентите.

Последните остварувања во надворешниот сектор упатуваат на можни надолни ризици околу проекцијата на девизните резерви, но сепак се очекува дека тие ќе се задржат на адекватното ниво.

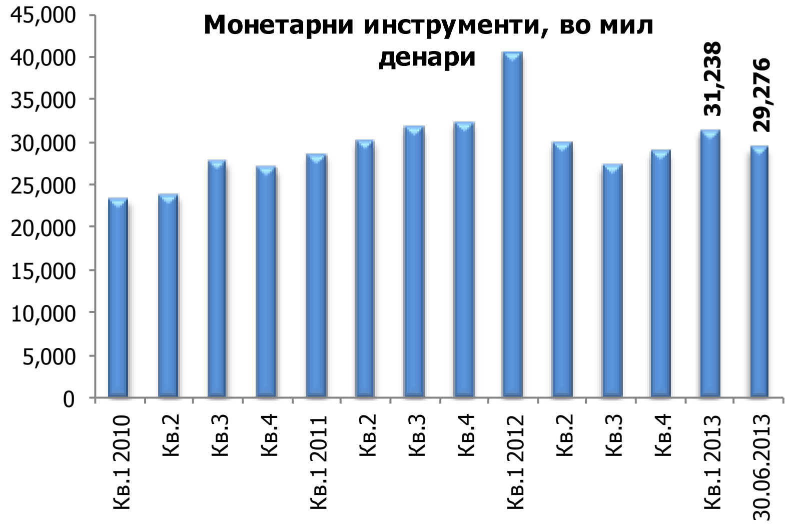

Извор: НБРМ.

Првичните податоци заклучно со 30.6.2013 година покажуваат зголемено ниво на монетарните инструменти во вториот квартал на 2013 година, но со речиси двојно помал обем во споредба со априлската проекција...

...при посилно намалување на нето девизната актива на НБРМ во однос на очекувањата...

...и помало креирање ликвидност преку вкупните депозити на државата, во споредба со априлската проекција...

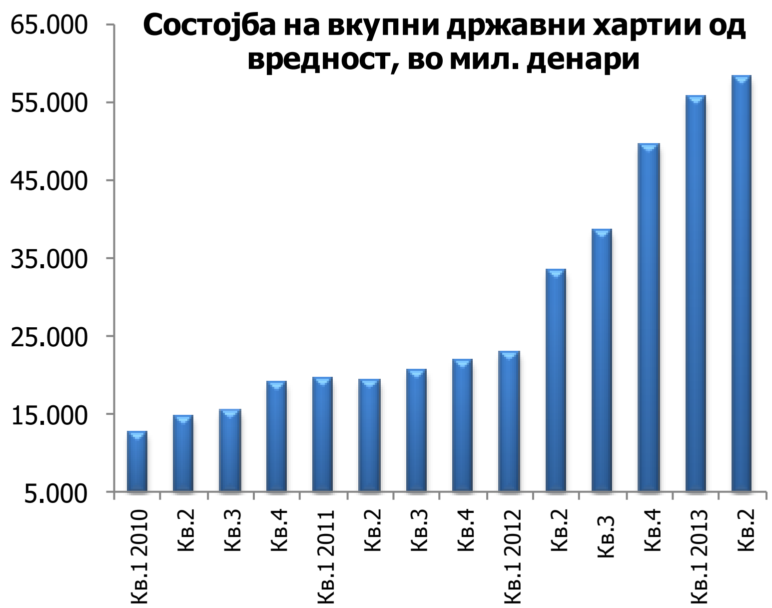

Извор: НБРМ.

...при што состојбата на државните хартии од вредност на домашниот пазар, со последна расположлива состојба од 30.6.2013 година, изнесува 58.260 милиони денари, што во однос на март 2013 година претставува раст од 2.476 милиони денари.

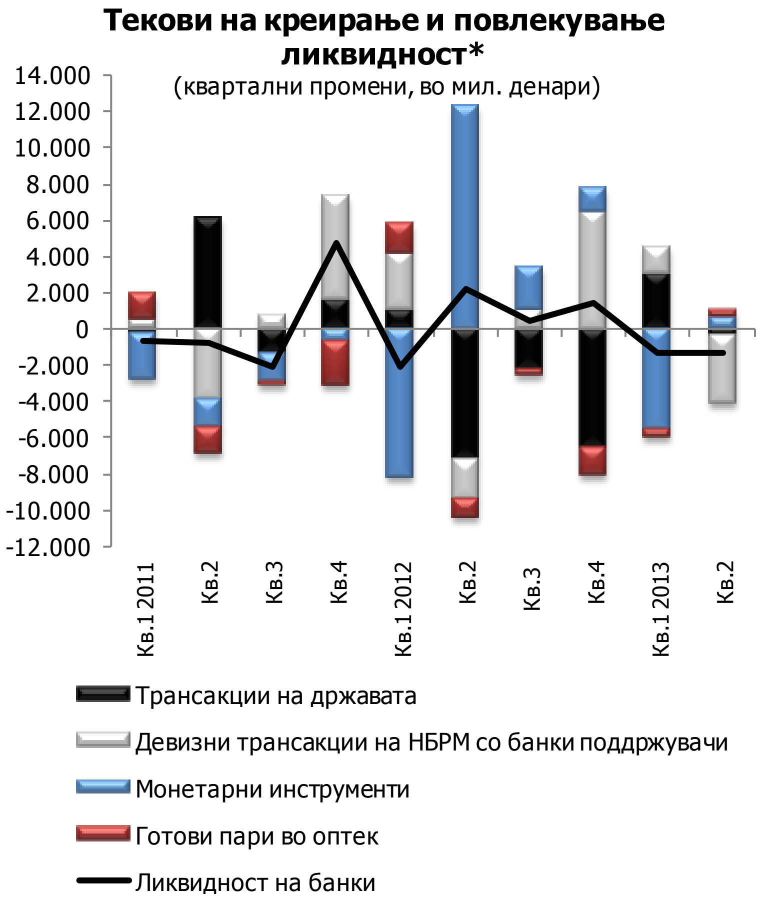

*Позитивна промена - креирање ликвидност; негативна промена - повлекување ликвидност.
Извор: НБРМ.

На 30.6.2013 година примарните пари забележаа пад во однос на март, со поголем интензитет од намалувањето предвидено со априлската проекција...

...во услови на мал пад на готовите пари во оптек (наспроти очекувањата за поголем квартален пад) и истовремено намалување на вкупните ликвидни средства на банките, спротивно на очекувањата за нивно зголемување на квартална основа од априлската проекција.

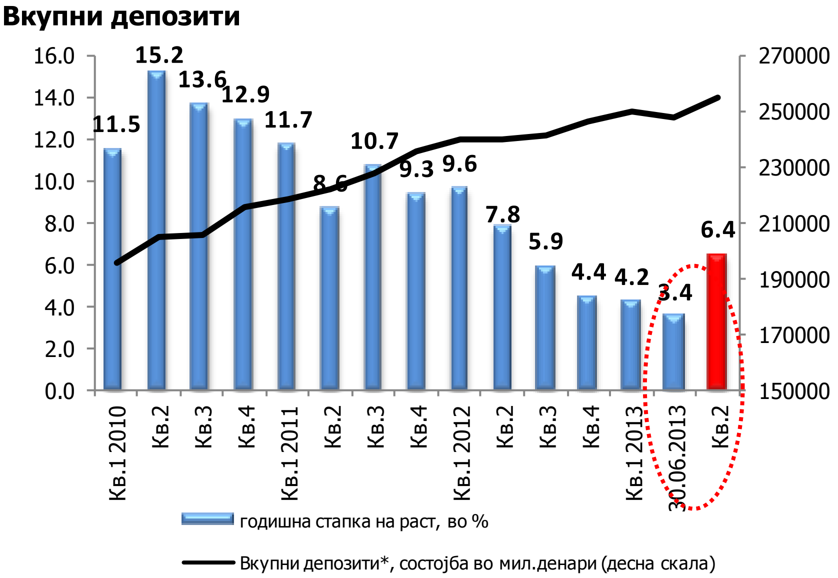

* Вклучува депозитни пари
Извор: НБРМ.

Месечниот раст на вкупните депозити, што беше забележан во мај, продолжи и во текот на јуни. Карактеристично за овој период е тоа што во месечниот раст на вкупните депозити, покрај претпријатијата, поголем придонес имаат и останатите недепозитни финансиски институции[12] (еднаков придонес на двете категории од 28%), како и домаќинствата на кои се должи околу една третина од месечниот депозитен раст...

[12] Во останатите финансиски институции (недепозитни) спаѓаат друштвата за осигурување, инвестициските и пензиските фондови, како и друштвата коишто управуваат со инвестициските и пензиските фондови.

...со што годишната стапка на раст на вкупните депозити на 30.6.2013 година изнесува 3,4% и е под проекцијата за вториот квартал (6,4%). На квартална основа, заклучно со 30.6.2013 година, вкупните депозити бележат пад, наспроти растот планиран за вториот квартал на 2013 година (од 5.306 милиони денари). Падот на депозитите во овој период, главно, е резултат на исплатата на дивиденда кон една странска компанија и кон државата, што предизвика висок еднократен одлив од сметките на претпријатијата. Притоа, останатите текови што влијаат врз депозитите не беа доволно силни за да ги неутрализираат одливите и да овозможат раст на депозитната база, како што се очекуваше со последните проекции.

Придонес на денарските и девизните депозити во порастот на вкупните депозити (во %)
* Ги вклучува депозитните пари.

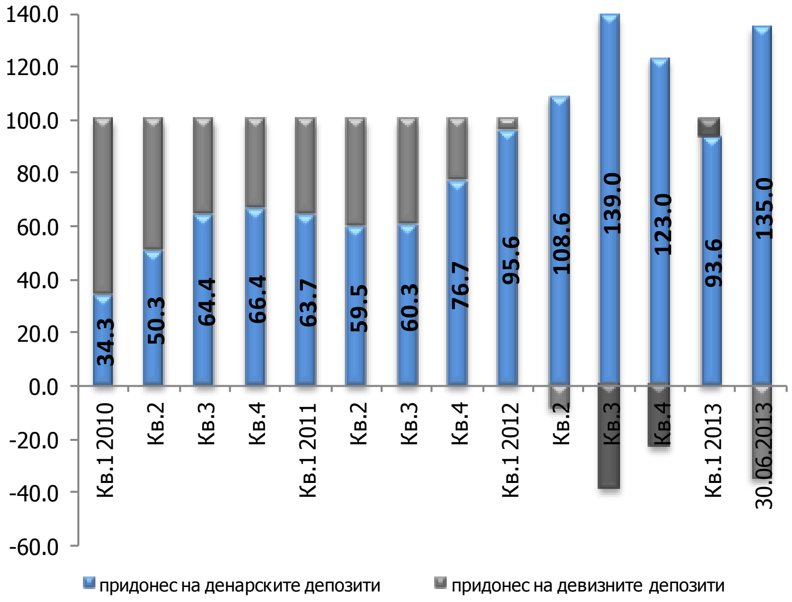

Извор: НБРМ.

Остварениот годишен депозитен раст во целост произлегува од денарските депозити, при годишен пад на девизните депозити.

Учество на денарските и девизните депозити во вкупните депозити (во %)

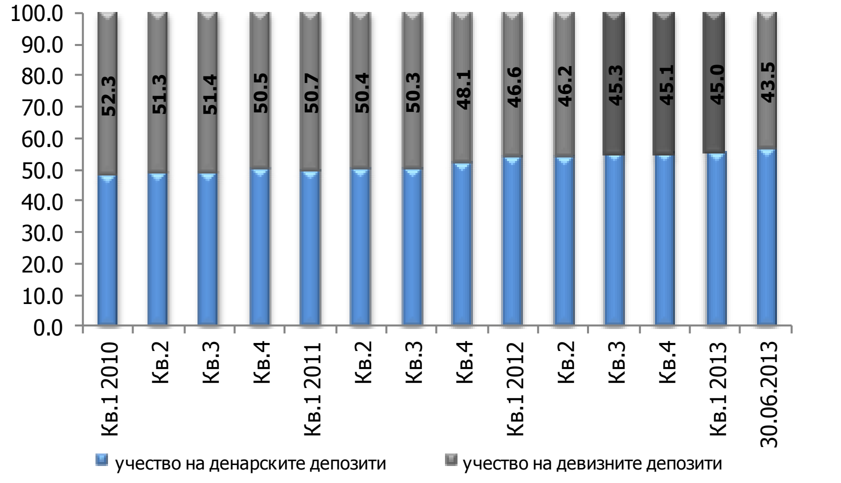

Извор: НБРМ.
* Ги вклучува депозитните пари.

Денарските депозити и понатаму се најзастапени во вкупните депозити.

Учество на денарскиот дел на М4 во вкупната парична маса М4 (во %)

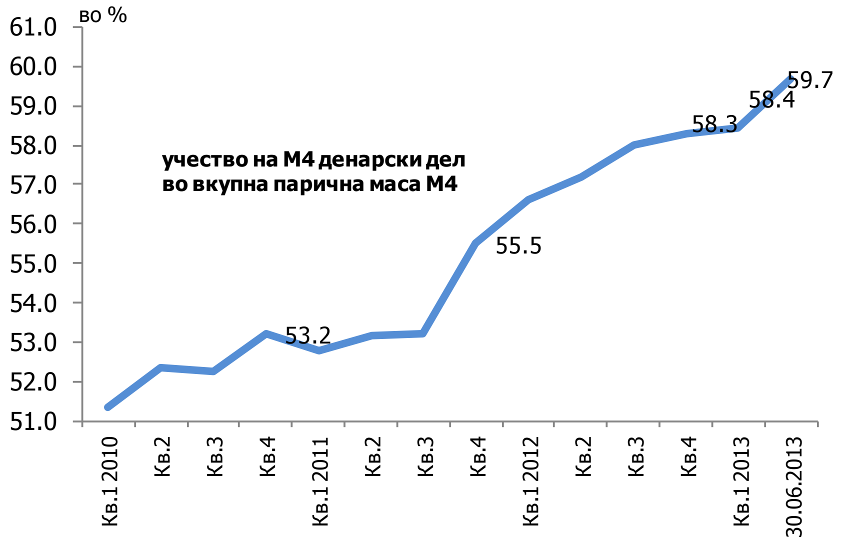

Девизните депозити на населението се зголемуваат и во текот на јуни, но со забавен интензитет во однос на претходниот месец. Сепак, имајќи го предвид посилниот месечен раст на денарските депозити во однос на девизните депозити, во текот на јуни е забележано понатамошно зголемување на учеството на депозитите во домашна валута во вкупните депозити на домаќинствата.

Учество на денарските депозити во вкупните депозити на населението, во %

*Вклучува депозитни пари.

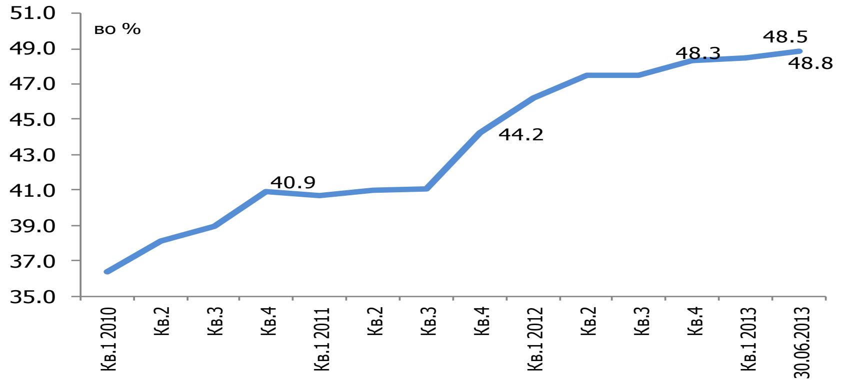

Каматни стапки на денарските и девизните депозити, во %

Извор: НБРМ.

Во последните три месеци, каматните стапки на денарските и девизните депозити се непроменети. Сепак, и понатаму приносите од денарското штедење се попривлечни за штедачите.

Најширока парична маса, М4

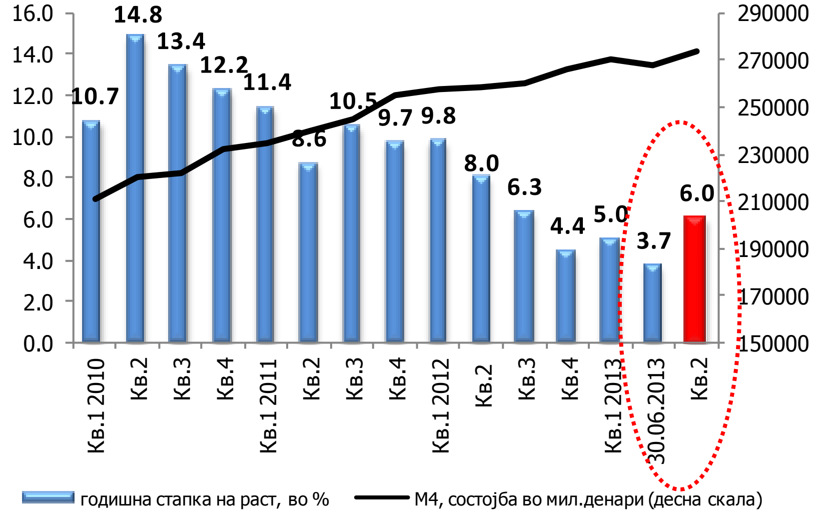

Извор: НБРМ.

Помал монетарен раст во однос на проектираниот...

...во услови на послаб годишен раст на вкупните депозити во вториот квартал, во однос на проекцијата.

Вкупни кредити

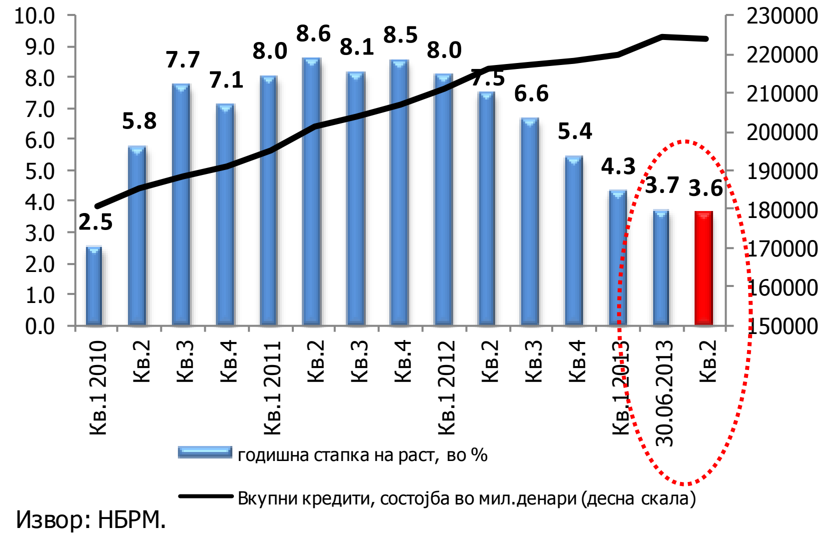

Извор: НБРМ.

Вкупните кредити се зголемуваат и во текот на јуни, но со позабавено темпо во однос на претходниот месец, при што месечниот раст речиси во целост произлезе од кредитите на домаќинствата...

...при што на 30.6.2013 година, годишната стапка на вкупните кредити изнесува 3,7% и е над нивото на проекцијата за вториот квартал од 3,6%. На квартална основа, заклучно со 30.6.2013 година, остварениот пораст на вкупните кредити е повисок за околу 160 милиони денари од растот планиран за вториот квартал на 2013.

Придонес на денарските и девизните кредити во вкупните кредити, во %

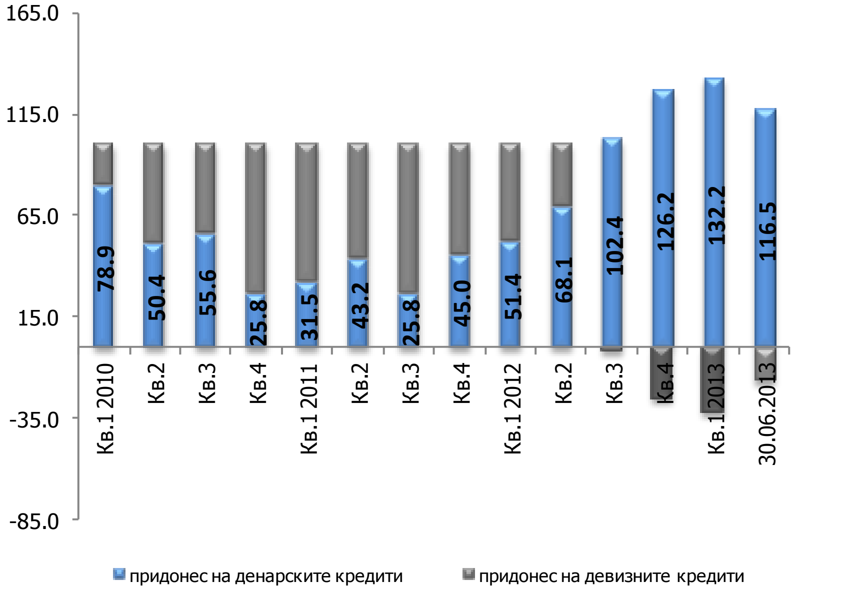

Извор: НБРМ.

Остварениот годишен кредитен раст во целост произлегува од зголемувањето на денарските кредити, при послабо намалување на девизните кредити.

Соодност помеѓу вкупните кредити и депозити, во %

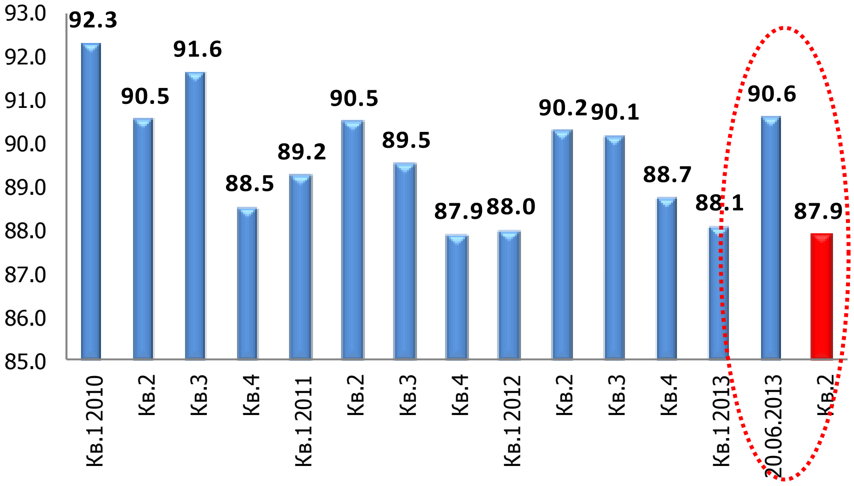

Извор: НБРМ.

Искористеноста на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор е над нивото што беше очекувано во рамки на проекцијата.

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табела 1

ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ - ИНФЛАЦИЈА И НЕЈЗИНИТЕ КОМПОНЕНТИ

	VI.2013 / V.2013	VI.2013 / VI.2012	I-VI.2013 / I-VI.2012	VI.2013 / V.2013	VI.2013 / VI.2012	I-VI.2013 / I-VI.2012
	промена во %			*придонес во процентни поени*		
Вкупно	***0.3***	***4.2***	***3.6***	***0.3***	***4.2***	***3.6***
Исхрана	**0.5**	**6.2**	**4.4**	**0.2**	**2.4**	**1.7**
Производи од жито	0.0	2.0	1.2	0.0	0.1	0.1
Свеж и преработен зеленчук	-0.5	17.1	2.5	0.0	1.0	0.1
Свежо и преработено овошје	8.8	3.5	6.5	0.3	0.1	0.2
Свежо и преработено месо	0.1	7.7	8.0	0.0	0.7	0.7
Свежа и преработена риба	0.4	10.0	11.4	0.0	0.1	0.1
Свежо и преработено млеко	0.3	4.4	3.3	0.0	0.3	0.2
Свежи јајца	-2.5	14.4	16.2	0.0	0.2	0.2
Маснотии	-0.8	1.5	6.6	0.0	0.0	0.1
Тутун и пијалаци	**0.0**	**1.7**	**2.1**	**0.0**	**0.1**	**0.1**
Облека и обувки	**0.2**	**6.9**	**8.7**	**0.0**	**0.5**	**0.6**
Домување	**0.0**	**3.5**	**4.0**	**0.0**	**0.6**	**0.6**
Стан (станарина, вода, услуги)	0.0	0.6	1.0	0.0	0.0	0.0
Огрев и осветление	0.0	4.9	5.4	0.0	0.5	0.6
Греење и услуги	0.1	-6.2	-4.6	0.0	-0.2	-0.2
Електрична енергија и осветлување	0.0	9.9	9.9	0.0	0.7	0.7
Хигиена и здравје	**-0.3**	**3.9**	**4.4**	**0.0**	**0.4**	**0.4**
Култура и разонода	**-0.3**	**1.0**	**1.4**	**0.0**	**0.0**	**0.1**
Сообраќајни средства и услуги	**0.9**	**-0.3**	**-1.5**	**0.1**	**0.0**	**-0.2**
Сообраќајни средства	0.1	4.4	3.7	0.0	0.1	0.1
Течни горива и масла	1.2	-3.7	-3.2	0.1	-0.2	-0.2
Сообраќајни и птт услуги	1.2	0.8	-2.1	0.1	0.0	-0.1
Ресторани и хотели	**-0.4**	**4.3**	**4.1**	**0.0**	**0.2**	**0.2**
Останати услуги неспомнати на друго место	**0.0**	**0.9**	**0.5**	**0.0**	**0.0**	**0.0**

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 2

ИНФЛАЦИЈА, ПРОДУКТИВНОСТ И ПЛАТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013		последни месеци		
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	апр 13	мај 13	јун 13
	годишни промени во %													
Инфлација (CPI)	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.1	3.8	4.9	3.5	3.6	3.3	3.4	4.2
Инфлација (CPI) - просек на кумулативна основа	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.3	2.8	3.3	3.5	3.6	3.4	3.4	3.6
Базична инфлација (без храна и енергија)	2.6	0.3	0.2	1.1	2.0	1.4	1.8	1.8	2.9	3.3	3.0	3.0	2.9	3.1
Регулирани цени	9.3	-1.8	11.3	6.9	10.1	9.4	8.7	11.2	11.1	4.2	1.2	0.8	0.6	2.2
Цени на производители на индустриски п-ди	10.1	-7.2	8.7	12.4	4.6	5.1	3.1	4.4	5.7	2.9	-	1.2	0.7	-
Продуктивност	1.8	-4.3	1.5	1.8	-1.1	0.2	-1.5	-0.3	-2.7	-0.8	-	-	-	-
Номинална нето-плата*	10.3	9.8	3.0	1.4	0.3	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	-	1.2	-	-
Реална нето-плата*	1.9	10.8	1.4	-2.4	-2.9	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-	-2.1	-	-

*За 2009 година податокот е корегиран од структурната промена поради примената на концептот за бруто-плати, кој ги вклучува надоместоците за храна и превоз во платите.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

Табела 3

НОМИНАЛНА И РЕАЛНА НЕТО-ПЛАТА ПО ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ*

номинални годишни промени во %

	2011				2012				2013				
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан	фев	мар	апр
Вкупно	1.9	1.5	1.6	0.8	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.0	1.4	1.0	1.2
Земјоделство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	2.9	3.0	-0.4	-2.5
Земјоделство, шумарство и рибарство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	2.9	3.0	-0.4	-2.5
Индустрија	2.2	2.9	2.5	0.8	0.7	0.1	0.8	0.7	2.1	3.0	1.5	1.9	1.3
Рударство и вадење на камен	7.8	3.6	5.1	-1.2	-6.5	-2.3	-0.7	0.6	2.4	10.3	-4.4	1.3	5.4
Преработувачка индустрија	4.4	3.9	3.7	1.9	0.6	0.6	0.8	1.2	2.9	2.1	2.9	3.8	4.8
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-2.7	1.0	-0.3	0.7	4.4	1.5	1.8	0.2	0.1	-0.7	0.8	0.2	-1.8
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	2.3	4.7	4.0	2.4	1.0	-1.0	-0.3	-0.3	1.5	-0.7	1.3	3.9	-3.6
Градежништво	3.5	3.0	2.3	1.2	3.0	1.7	2.0	2.3	6.4	6.9	10.6	2.1	5.4
Услуги	3.0	5.1	4.2	2.6	3.3	-1.6	0.2	-0.2	0.9	1.3	1.3	0.0	0.5
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-0.6	-1.8	-0.1	-1.0	2.4	1.3	1.8	2.1	1.6	3.8	1.4	-0.2	-0.1
Транспорт и складирање	2.4	2.5	6.9	1.7	0.3	-0.4	-1.7	-1.2	4.1	-1.3	7.0	6.9	4.3
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0.0	-0.9	1.4	0.4	0.9	1.4	-0.4	-0.6	2.5	1.8	2.6	3.0	-2.4
Информации и комуникации	1.2	23.8	2.2	-3.3	18.9	-18.8	1.9	3.7	0.8	3.3	7.7	-5.4	0.5
Финансиски дејности и дејности на осигурување	11.0	2.4	4.2	4.8	-7.3	-0.6	-0.4	-2.8	0.0	0.8	-1.8	1.0	0.4
Дејности во врска со недвижен имот	-4.2	-1.4	5.3	3.9	10.3	4.8	-1.3	-1.5	1.4	3.8	-1.1	1.5	-2.4
Стручни, научни и технички дејности	2.8	6.0	8.7	15.3	18.2	10.4	10.0	5.1	-2.3	-1.6	-1.9	-3.4	2.0
Административни и помошни услужни дејности	-6.6	-5.1	-8.2	-3.7	-4.0	-7.7	-7.8	-6.1	-2.1	-2.9	-1.2	-2.3	-0.1
Јавна управа и одбрана;задолжително социјано осигурување	-0.2	-0.8	0.3	0.2	1.2	1.5	-0.3	-0.1	-0.7	-0.4	-1.3	-0.3	1.7
Образование	4.2	-0.5	-0.6	-0.8	-0.8	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.7	0.2	-0.2	-0.2
Дејности на здравствена и социјална заштита	-1.2	0.6	0.7	1.7	1.9	3.0	3.1	2.3	3.7	2.7	4.3	4.1	1.4
Уметност, забава и рекреација	6.8	7.2	8.4	9.8	-5.2	-9.4	-8.5	-8.7	-0.6	-2.3	-1.2	1.8	2.9
Други услужни дејности	19.0	26.5	25.8	5.5	0.2	3.4	1.1	1.2	4.0	8.8	1.8	1.6	-1.6

реални годишни промени во %

	2011				2012				2013				
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	јан	фев	мар	апр
Вкупно	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-2.7	-2.0	-2.0	-2.1
Земјоделство	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-0.8	-0.5	-3.4	-5.7
Земјоделство, шумарство и рибарство	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-0.8	-0.5	-3.4	-5.7
Индустрија	-1.8	-1.8	-1.1	-2.3	-1.8	-1.9	-2.9	-4.0	-1.3	-0.8	-2.0	-1.2	-1.9
Рударство и вадење на камен	3.5	-1.1	1.5	-4.3	-8.8	-4.3	-4.3	-4.0	-1.0	6.3	-7.7	-1.8	2.0
Преработувачка индустрија	0.3	-0.8	0.1	-1.3	-1.9	-1.5	-2.8	-3.5	-0.5	-1.7	-0.5	0.7	1.4
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-6.6	-3.6	-3.8	-2.4	1.8	-0.6	-1.9	-4.4	-3.3	-4.4	-2.6	-2.8	-5.0
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-1.7	0.0	0.4	-0.8	-1.5	-3.1	-4.0	-5.0	-1.9	-4.3	-2.1	0.8	-6.7
Градежништво	-0.6	-1.7	-1.2	-2.0	0.4	-0.4	-1.7	-2.4	2.8	3.0	6.9	-1.0	2.0
Услуги	-1.0	0.4	0.5	-0.6	0.7	-3.6	-3.4	-4.8	-2.5	-2.4	-2.1	-3.0	-2.7
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-4.5	-6.2	-3.6	-4.1	-0.1	-0.8	-1.9	-2.6	-1.8	-0.1	-2.0	-3.2	-3.3
Транспорт и складирање	-1.6	-2.1	3.2	-1.5	-2.1	-2.5	-5.3	-5.8	0.6	-4.9	3.3	3.7	0.9
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-3.9	-5.4	-2.2	-2.7	-1.6	-0.7	-4.0	-5.2	-1.0	-2.0	-0.9	-0.1	-5.6
Информации и комуникации	-2.8	18.3	-1.4	-6.2	16.0	-20.5	-1.8	-1.1	-2.6	-0.5	4.0	-8.3	-2.7
Финансиски дејности и дејности на осигурување	6.6	-2.2	0.5	1.5	-9.6	-2.7	-4.0	-7.3	-3.4	-2.9	-5.1	-2.1	-2.8
Дејности во врска со недвижен имот	-8.0	-5.8	1.7	0.7	7.6	2.6	-4.9	-6.1	-2.0	0.0	-4.4	-1.6	-5.6
Стручни, научни и технички дејности	-1.2	1.2	4.9	11.7	15.2	8.1	6.0	0.2	-5.6	-5.2	-5.3	-6.3	-1.3
Административни и помошни услужни дејности	-10.3	-9.4	-11.4	-6.6	-6.4	-9.6	-11.2	-10.5	-5.4	-6.4	-4.6	-5.2	-3.4
Јавна управа и одбрана;задолжително социјано осигурување	-4.1	-5.2	-3.2	-2.9	-1.3	-0.6	-4.0	-4.7	-4.0	-4.1	-4.6	-3.3	-1.5
Образование	0.1	-5.0	-4.1	-3.9	-3.3	-2.1	-3.7	-4.7	-3.6	-4.4	-3.2	-3.2	-3.4
Дејности на здравствена и социјална заштита	-5.1	-3.9	-2.8	-1.5	-0.6	0.8	-0.6	-2.4	0.2	-1.0	0.8	1.0	-1.9
Уметност, забава и рекреација	2.6	2.4	4.6	6.4	-7.5	-11.3	-11.8	-12.9	-3.9	-5.9	-4.6	-1.3	-0.4
Други услужни дејности	14.3	20.8	21.5	2.2	-2.3	1.3	-2.6	-3.5	0.5	4.8	-1.6	-1.5	-4.8

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

*ДЗС почнувајќи од јануари 2011 година податоците за платите ги објавува според НКД Рев.2. Податоците од новата класификација не се споредливи со расположливите податоци од старата класификација.

Табела 4

ИНДУСТРИСКО ПРОИЗВОДСТВО И ОСТАНАТИ ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012 Кв.1	2012 Кв.2	2012 Кв.3	2012 Кв.4	2013 Кв.1	Најнови податоци јан. 13	фев. 13	мар. 13	апр. 13
	годишни промени во %													
Бруто домашен производ	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.3	-0.9	-0.7	0.3	0.2	2.9	-	-	-	-
Индустриско производство	5.1	-8.7	-4.8	3.3	-6.6	-8.4	-5.6	-6.8	-5.7	2.7	-1.3	4.5	4.2	4.0
Градежништво	25.6	13.7	14.9	34.3	9.8	-19.1	-10.5	45.1	12.0	87.9	57.8	166.8	73.9	52.5
Трговија	11.8	-7.4	7.3	11.4	4.4	4.3	5.4	5.1	2.9	5.5	10.6	3.5	2.7	4.1

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 5

СЕЛЕКТИРАНИ ИНДУСТРИСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012 Кв.1	2012 Кв.2	2012 Кв.3	2012 Кв.4	2013 Кв.1	2013 мар	2013 апр	2013 мај	2013 Кв.1	2013 мар	2013 апр	2013 мај
	годишни промени во %													*придонеси, п.п.*			
Рударство и вадење на камен	9.4	-12.4	-3.8	2.6	1.8	-7.6	-1.6	12.2	4.6	14.4	8.8	2.1	10.1	1.7	1.1	0.3	1.0
Производство на прехранбени производи	7.6	-2.3	2.8	5.3	15.6	5.8	9.1	20.5	23.1	9.8	9.7	10.7	0.6	1.1	1.1	1.2	0.1
Производство на пијалаци	9.9	-0.3	-9.2	-13.9	9.0	-0.7	0.7	-8.5	29.5	1.6	-15.0	18.2	8.2	0.1	-0.6	0.7	0.3
Производство на тутунски производи	1.9	-3.2	19.6	21.0	-14.9	74.7	17.8	-40.2	-56.1	68.7	80.6	-10.7	-3.8	1.9	3.7	-1.0	-0.3
Производство на облека	-20.0	-11.8	-4.7	11.6	-7.2	-12.9	-15.0	-7.6	6.9	17.1	18.4	59.3	-1.5	1.9	1.8	4.6	-0.1
Печатење и продукција на снимени медиуми (записи)	57.3	26.8	-34.2	-12.8	31.2	22.5	53.3	40.0	10.2	-13.2	-7.1	-17.1	-39.4	-0.3	-0.2	-0.4	-0.9
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	1.6	-8.9	-6.2	-19.7	-64.8	-49.4	-83.1	-97.2	-45.6	-42.9	-79.6	-92.1	-98.4	-0.3	-0.2	-0.2	-0.1
Производство на основни фармацевтски производи и фармацевтски препарати	25.2	-13.2	-2.8	4.4	6.2	-7.8	10.0	18.1	6.8	8.9	-1.2	1.3	-10.6	0.3	0.0	0.0	-0.3
Производство на други неметални минерални производи	-3.0	-12.1	-14.2	9.7	-19.4	-21.5	-14.1	-24.7	-17.5	2.7	-16.9	-7.4	-3.1	0.1	-1.0	-0.5	-0.2
Производство на метали	-5.3	-43.0	31.8	15.3	-11.1	-10.7	-7.2	-14.0	-12.6	-16.1	-16.1	-4.7	-14.5	-1.7	-1.6	-0.4	-1.5
опрема	52.0	38.8	-53.5	7.3	-13.6	-23.2	-20.7	16.9	-25.0	-20.0	-33.5	-49.2	-64.2	-0.5	-0.9	-1.2	-2.1
Производство на електрична опрема	27.8	-24.8	-43.2	33.0	-24.2	-11.9	-12.7	-42.2	-21.1	-2.0	-24.6	29.5	-25.9	0.0	-0.6	0.6	-0.7
Производство на останата опрема за транспорт	-18.4	-46.4	44.5	79.6	19.0	-2.0	40.6	11.1	34.6	2.4	-9.6	21.7	71.7	0.0	-0.1	0.1	0.4
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-3.1	8.7	14.4	-3.0	-9.5	-16.1	-5.4	11.1	-20.0	1.7	15.9	15.0	36.3	0.3	2.1	1.9	3.9

Извор: Индекси на индустриското производство (2010=100), Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 6

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ЛИЧНАТА ПОТРОШУВАЧКА

	2008	2009	2010	2011	2012	2011 Кв.1	2011 Кв.2	2011 Кв.3	2011 Кв.4	2012 Кв.1	2012 Кв.2	2012 Кв.3	2012 Кв.4	2013 Кв.1	2013 Мар-13	2013 Апр-13	2013 Мај-13
	реални годишни промени во %																
Промет во трговија на мало*	3.1	-2.9	2.2	8.2	-5.8	7.4	6.7	9.9	8.4	-5.7	-3.4	-4.7	-9.4	0.9	2.5	-5.5	-
Приходи од ДДВ*	1.4	-1.9	5.4	7.9	-11.8	15.1	-0.5	7.3	10.6	-2.8	-12.1	-8.7	-22.5	-26.6	0.4	1.4	37.0
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	9.8	-8.7	7.8	1.4	-2.0	4.5	-7.7	4.6	4.8	0.4	0.2	-8.2	0.7	-5.5	-9.4	7.8	-
Домашно производство на потрошни добра	5.4	-4.5	-1.8	4.7	2.6	2.1	11.3	4.9	0.6	-0.3	3.8	-3.3	9.1	15.7	17.5	16.4	-1.1
Кредити на населението*	31.8	4.0	2.2	5.1	1.6	1.4	2.8	4.0	5.1	5.7	4.5	1.1	1.6	3.5	3.5	3.4	3.7
Просечна нето-плата*	1.9	10.7	1.4	-2.4	-3.0	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-2.0	-2.1	-
Приватни нето-трансфери*	-12.5	18.6	20.2	1.2	8.3	-9.0	-13.9	0.7	24.7	32.2	29.8	1.0	-12.7	-12.1	-16.7	-14.3	-
Пензии*	8.4	9.5	1.1	0.4	0.9	-0.9	-0.2	0.2	2.5	3.4	2.2	1.5	-3.4	4.9	6.2	7.6	6.2

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 7

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИТЕ

	2008	2009	2010	2011	2012	2011 Кв.1	2011 Кв.2	2011 Кв.3	2011 Кв.4	2012 Кв.1	2012 Кв.2	2012 Кв.3	2012 Кв.4	2013 Кв.1	2013 Мар-13	2013 Апр-13	2013 Мај-13
	реални годишни промени во %, освен за СДИ промените на реалните износи се во милиони денари																
Увоз на средства за работа*	19.4	-3.3	-12.7	2.2	-5.1	8.3	16.9	-6.6	-6.0	-9.3	-11.2	-0.1	0.1	10.1	12.5	27.2	-
Извршени градежни работи*	16.3	14.9	12.9	29.4	6.1	55.4	52.8	13.4	18.8	-21.1	-12.3	39.9	6.8	81.6	68.7	47.6	-
Домашно производство на капитални производи	-1.0	-23.1	-10.8	56.1	2.3	49.9	59.9	64.3	50.4	11.9	-5.8	3.6	1.4	14.9	34.1	1.3	-7.8
Државни капитални инвестиции*	36.7	-32.3	12.4	11.1	2.4	19.5	70.8	-16.5	-0.8	2.4	-25.5	-0.3	34.7	-7.3	48.8	15.3	-3.6
Странски директни инвестиции**	-8,211.9	-14,385.6	766.5	9,310.5	-12,836.0	9,856.9	-3,259.1	67.8	2,645.0	-6,249.5	542.1	-4584.2	-2544.4	-376.7	548.4	1979.1	-
Долгорочни кредити на претпријатија*	25.9	8.6	9.1	6.6	-2.5	10.3	12.9	11.5	6.6	7.7	5.5	-3.0	-2.5	-6.7	-6.7	-7.9	-8.5
Залихи на готови производи***	-5.5	-2.2	-3.2	7.3	-6.0	5.9	19.5	18.2	6.0	-3.9	-1.8	-8.8	0.2	-5.1	-3.5	-10.6	-

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

**реалните износи се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните износи со нивото на индексот на потрошувачките цени.

*** податоците од јануари 2013 година се со нова базна година и нова пондерациска структура.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 8

БУЏЕТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (Централен буџет и буџети на фондови)

во милиони денари	2011				Вкупно 2011	2012				Вкупно 2012	2013			Јан-Мај 2013	годишни стапки на промени во 2013 година (во %)		придонеси кон год.раст на приходи и расходи, во п.п.	процент на реализација
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Апр.	Мај		Мај	Јан.-Мај	Јан.-Мај	Јан.-Мај
ВКУПНИ ПРИХОДИ	***31,422***	***36,042***	***34,444***	***35,258***	***137,166***	***31,798***	***35,133***	***35,446***	***35,696***	***138,073***	***29,901***	***14,657***	***10,555***	***55,113***	***2.2***	***-1.3***	***-1.3***	***37.2***
Даночни приходи и придонеси	**27,332**	**29,519**	**30,461**	**31,357**	**118,669**	**27,872**	**28,962**	**30,368**	**30,180**	**117,382**	**26,476**	**11,082**	**9,684**	**47,242**	**7.1**	**0.2**	**0.2**	**37.6**
Даночни приходи (ССП)	192	146	151	215	704	210	192	224	372	998	249	77	70	396	11.1	18.2	0.1	38.5
Даноци	18,002	19,411	20,247	20,546	78,206	18,217	18,592	20,013	18,797	75,619	16,507	7,092	6,409	30,008	16.0	-1.5	-0.8	36.7
Персонален данок на доход	2,242	2,325	2,288	2,658	9,513	2,298	2,363	2,276	2,616	9,553	2,436	959	763	4,158	-2.4	6.9	0.5	40.2
Данок на добивка	920	1,496	731	741	3,888	964	1,312	661	715	3,652	1,617	755	240	2,612	-7.3	29.6	1.1	65.3
ДДВ	9,834	10,140	11,037	11,213	42,224	9,798	9,100	10,460	9,111	38,469	7,441	3,419	3,626	14,486	41.6	-7.3	-2.0	32.1
Акцизи	3,423	3,687	4,326	4,077	15,513	3,399	4,034	4,733	4,430	16,596	3,168	1,195	1,222	5,585	-8.1	-6.2	-0.7	38.1
Увозни давачки	809	950	1,027	993	3,779	932	994	1,046	1,095	4,067	1,015	424	342	1,781	2.7	10.0	0.3	45.2
Други даноци	774	813	838	864	3,289	826	789	837	830	3,282	830	340	216	1,386	-17.9	1.9	0.0	39.3
Придонеси	9,138	9,962	10,063	10,596	39,759	9,445	10,178	10,131	11,011	40,765	9,720	3,913	3,205	16,838	-7.1	3.0	0.9	39.3
Фонд за ПИОМ	6,188	6,740	6,792	7,170	26,890	6,375	6,876	6,836	7,437	27,524	6,537	2,625	2,162	11,324	-7.2	2.5	0.5	39.4
Агенција за вработување	388	425	434	452	1,699	402	437	435	472	1,746	413	168	136	717	-8.1	2.6	0.0	37.2
Фонд за здравствено осигурување	2,562	2,797	2,837	2,974	11,170	2,668	2,865	2,860	3,102	11,495	2,770	1,120	907	4,797	-6.8	4.0	0.3	39.4
Неданочни приходи	**2,922**	**3,585**	**3,358**	**2,979**	**12,844**	**2,782**	**3,081**	**3,683**	**3,038**	**12,584**	**2,570**	**776**	**705**	**4,051**	**-31.3**	**-13.7**	**-1.2**	**29.3**
Капитални приходи	**605**	**2,558**	**232**	**392**	**3,787**	**746**	**2,697**	**623**	**367**	**4,433**	**299**	**2,325**	**55**	**2,679**	**-52.2**	**-20.5**	**-1.2**	**60.4**
Странски донации	**231**	**277**	**254**	**325**	**1,087**	**280**	**296**	**595**	**1,874**	**3,045**	**456**	**456**	**55**	**967**	**-42.1**	**119.3**	**0.9**	**27.4**
Приходи од наплатени заеми	**332**	**103**	**139**	**205**	**779**	**118**	**97**	**177**	**237**	**629**	**100**	**18**	**56**	**174**	**-1.8**	**-7.4**	**0.0**	**29.0**
ВКУПНИ РАСХОДИ	***35,148***	***40,048***	***36,103***	***37,350***	***148,649***	***36,328***	***38,650***	***39,424***	***41,438***	***155,840***	***41,348***	***14,485***	***11,717***	***67,550***	***3.4***	***10.3***	***10.3***	***40.8***
Тековни трошоци	**31,133**	**35,164**	**31,830**	**32,812**	**130,939**	**32,113**	**34,935**	**35,005**	**35,030**	**137,083**	**37,303**	**12,656**	**10,828**	**60,787**	**3.7**	**11.3**	**10.1**	**41.4**
Плати и надоместоци	5,755	5,773	5,821	5,798	23,147	5,680	5,702	5,650	5,682	22,714	5,618	1,863	1,911	9,392	1.2	-0.6	-0.1	40.6
Стоки и услуги	3,497	3,768	3,128	3,565	13,958	3,739	3,322	3,346	4,245	14,652	4,109	1,704	930	6,743	17.1	8.7	0.9	38.7
Трансфери	21,523	24,938	21,392	22,510	90,363	22,164	25,110	24,416	23,811	95,501	26,413	8,869	7,755	43,037	2.5	13.1	8.1	42.1
Трансфери (ССП)	173	211	218	195	797	208	191	345	452	1,196	219	66	74	359	5.7	5.9	0.0	41.6
Социјални трансфери	15,961	17,223	16,665	17,339	67,188	17,015	17,254	17,529	17,878	69,676	17,933	6,304	6,035	30,272	3.6	5.2	2.5	40.8
Други трансфери	5,389	7,504	4,509	4,976	22,378	4,941	7,665	6,542	5,481	24,629	8,261	2,499	1,646	12,406	-1.4	38.4	5.6	45.7
Каматни плаќања	358	685	1,489	939	3,471	530	801	1,593	1,292	4,216	1,163	220	232	1,615	19.0	78.3	1.2	39.3
Камати по домашен долг	196	444	224	243	1,107	242	347	291	426	1,306	311	151	151	613	118.8	55.6	0.4	38.2
Камати по надворешен долг	162	241	1,265	696	2,364	288	454	1,302	866	2,910	852	69	81	1,002	-35.7	95.7	0.8	39.9
Капитални трошоци	**4,015**	**4,884**	**4,273**	**4,538**	**17,710**	**4,215**	**3,715**	**4,419**	**6,408**	**18,757**	**4,045**	**1,829**	**889**	**6,763**	**-0.3**	**1.8**	**0.2**	**36.1**
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	***-3,726***	***-4,006***	***-1,659***	***-2,092***	***-11,483***	***-4,530***	***-3,517***	***-3,978***	***-5,742***	***-17,767***	***-11,447***	***172***	***-1,162***	***-12,437***	***16.2***	***129.5***	***129.5***	***70.3***

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табела 9

НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК

во милиони евра	**Вкупно**	Производи за храна	Пијалоци и тутун	Суровини освен гориво	Минерални горива, мазива и сл.	Животински и растителни масла	Хемиски производи	Производи класирани по материјали	Машини транспортни уреди	Разни готови производи	Трансакции и неспомната стока
	ИЗВОЗ										
2008	**2,698**	210	149	183	211	8	123	1,079	127	606	1
2009	**1,937**	202	141	123	145	6	123	551	110	535	1
2010	**2,535**	249	153	196	195	8	288	750	150	542	2
2011	**3,198**	267	170	207	266	13	538	883	253	599	2
2012	**3,114**	264	185	206	199	12	529	807	309	601	1
1	**211**	11	15	14	18	1	35	53	20	44	0
2	**237**	13	18	13	16	1	44	61	23	48	0
3	**268**	22	12	18	16	1	51	69	27	52	0
4	**240**	24	9	15	20	1	40	70	22	39	0
5	**279**	23	14	22	16	1	52	77	27	47	0
6	**277**	25	15	17	15	1	39	79	29	56	0
7	**274**	22	29	19	16	1	36	64	25	62	0
8	**248**	23	10	17	20	1	40	70	24	43	0
9	**271**	27	13	16	14	1	45	74	28	53	0
10	**274**	30	13	22	13	1	51	69	27	48	0
11	**272**	25	15	19	17	1	51	64	29	52	0
12	**263**	19	22	15	17	1	46	58	28	58	0
2013											
1	**230**	13	21	18	11	1	42	53	23	48	0
2	**231**	13	8	16	5	1	44	62	27	53	0
3	**260**	23	12	19	7	1	56	53	33	57	0
4	**278**	27	14	20	7	0	54	77	33	46	0
5	**255**	24	13	20	7	0	51	66	33	40	0
	УВОЗ										
2008	**4,664**	424	35	236	956	46	416	1,257	986	308	1
2009	**3,637**	401	37	145	583	33	408	868	873	282	7
2010	**4,137**	421	44	219	729	39	500	1,048	831	302	4
2011	**5,038**	483	49	263	1,034	55	596	1,404	841	310	4
2012	**5,062**	529	58	232	1,078	62	575	1,423	798	303	5
1	**369**	35	4	20	106	5	31	100	51	18	0
2	**356**	35	3	16	113	5	44	58	63	19	0
3	**440**	50	8	29	102	7	57	101	63	24	0
4	**458**	45	5	29	67	3	44	171	69	23	2
5	**454**	43	5	32	84	6	54	139	65	26	0
6	**395**	43	4	24	70	6	46	114	63	24	0
7	**413**	45	6	10	70	3	58	128	70	24	0
8	**407**	43	5	15	97	5	46	100	70	26	0
9	**402**	45	3	9	80	6	47	123	58	30	0
10	**462**	51	5	15	100	6	54	127	71	33	0
11	**457**	48	6	18	95	6	49	134	72	29	0
12	**449**	48	4	15	95	3	46	128	83	26	1
2013											
1	**374**	41	3	13	83	5	45	116	51	16	0
2	**364**	34	4	12	53	5	53	117	64	22	0
3	**399**	39	6	16	63	2	59	114	70	30	0
4	**460**	49	4	20	72	3	62	132	88	30	0
5	**432**	42	4	14	63	3	58	144	76	28	0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 10

БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА

	2008	2009	2010	2011	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	2012	1	2	3	4
	во милиони евра																				
I. Тековна сметка	**-862.2**	**-457.1**	**-143.6**	**-224.3**	-50.7	-28.9	-50.5	-77.8	-33.7	24.7	52.9	6.5	2.1	-43.7	-39.1	-53.2	**-291.4**	-47.4	-26.2	-35.5	-57.4
А. Стоки	**-1,762.5**	**-1,559.6**	**-1,447.8**	**-1,681.8**	-144.6	-108.0	-157.2	-200.7	-159.4	-106.3	-127.3	-149.7	-117.1	-172.4	-167.9	-173.8	**-1,784.4**	-130.1	-121.0	-124.1	-164.8
- Извоз на стоки, ф.о.б	**2,692.6**	**1,932.6**	**2,530.1**	**3,178.9**	210.1	234.0	264.6	239.5	276.3	273.1	273.6	247.6	270.3	273.8	271.7	258.0	**3,092.6**	229.8	230.4	259.5	273.9
- Увоз на стоки, ф.о.б.	**-4,455.1**	**-3,492.2**	**-3,977.9**	**-4,860.6**	-354.7	-341.9	-421.9	-440.2	-435.7	-379.4	-400.8	-397.3	-387.4	-446.2	-439.6	-431.9	**-4,877.0**	-359.9	-351.4	-383.6	-438.6
Б. Услуги	**9.3**	**16.5**	**36.8**	**98.1**	-5.5	-8.2	1.2	-0.4	-1.7	16.8	19.8	11.3	3.1	-3.1	8.1	-18.8	**22.5**	4.9	3.9	-2.4	-3.6
- Приливи	**692.0**	**617.6**	**681.3**	**805.8**	55.9	52.3	62.2	60.1	68.4	70.9	95.0	85.6	67.8	73.4	66.4	70.9	**828.9**	60.7	57.5	54.6	69.6
- Одлив	**-682.8**	**-601.1**	**-644.6**	**-707.6**	-61.5	-60.5	-61.0	-60.5	-70.1	-54.1	-75.2	-74.3	-64.7	-76.4	-58.4	-89.7	**-806.3**	-55.8	-53.6	-57.0	-73.2
В. Доход	**-94.4**	**-47.3**	**-99.9**	**-120.8**	-14.3	-10.1	-14.1	-12.7	-13.4	-13.4	-12.5	-9.3	-11.7	-12.4	-11.6	-14.3	**-149.6**	-20.6	-10.8	-13.1	-11.8
- Приливи	**185.2**	**128.0**	**146.6**	**172.7**	12.7	15.1	14.0	13.4	13.5	12.9	14.0	15.8	13.1	13.7	13.1	12.6	**163.9**	14.1	12.7	12.4	15.3
- Одлив	**-279.6**	**-175.3**	**-246.5**	**-293.5**	-26.9	-25.2	-28.1	-26.1	-26.9	-26.4	-26.5	-25.1	-24.8	-26.1	-24.6	-26.9	**-313.5**	-34.7	-23.5	-25.6	-27.2
Г. Тековни трансфери	**985.5**	**1,133.3**	**1,367.3**	**1,480.2**	113.6	97.4	119.6	136.0	140.9	127.7	172.9	154.2	127.7	144.2	132.4	153.7	**1,620.1**	98.4	101.8	104.1	122.8
- Приливи	**1,033.2**	**1,181.0**	**1,414.0**	**1,526.2**	117.6	101.0	124.0	140.4	145.3	131.8	177.6	159.0	132.5	150.6	137.2	158.4	**1,675.3**	103.9	105.8	109.1	129.2
- Одлив	**-47.7**	**-47.7**	**-46.7**	**-46.0**	-3.9	-3.7	-4.4	-4.4	-4.5	-4.1	-4.7	-4.8	-4.8	-6.5	-4.9	-4.7	**-55.2**	-5.5	-4.0	-4.9	-6.4
II. Капитална и финансиска сметка	**886.2**	**430.0**	**142.3**	**227.9**	47.5	26.1	38.1	79.1	24.9	-36.8	-62.3	-7.0	10.1	49.5	46.6	34.2	**250.1**	49.0	26.4	38.8	48.1
А. Капитална сметка	**-12.2**	**20.2**	**12.5**	**21.3**	0.1	2.4	0.8	1.0	0.4	0.3	2.9	1.6	2.6	1.0	2.1	0.4	**15.6**	1.1	1.5	2.0	-0.2
- Приливи	**0.0**	**25.4**	**25.7**	**36.5**	1.8	3.1	2.1	1.7	1.7	1.8	3.8	2.8	3.6	2.3	3.3	2.1	**30.0**	2.0	2.2	2.4	2.1
- Одлив	**-12.2**	**-5.3**	**-13.2**	**-15.3**	-1.7	-0.7	-1.3	-0.7	-1.3	-1.5	-0.9	-1.3	-1.0	-1.2	-1.2	-1.7	**-14.4**	-1.0	-0.7	-0.4	-2.3
Б. Финансиска сметка	**898.4**	**409.8**	**129.8**	**206.6**	47.4	23.7	37.3	78.1	24.4	-37.1	-65.1	-8.6	7.6	48.4	44.5	33.8	**234.5**	47.9	24.9	36.7	48.3
1. Директни инвестиции	**409.4**	**136.9**	**158.6**	**336.8**	38.4	34.6	6.6	-40.0	33.7	13.9	19.0	-25.3	-31.2	18.3	-1.4	44.2	**110.7**	33.9	24.0	17.6	-0.8
Директни инвестиции во странство	**9.5**	**-8.1**	**-1.4**	**0.0**	-0.5	0.0	-0.1	0.0	4.5	0.0	0.0	-0.1	2.6	0.0	0.1	-0.6	**6.0**	-0.1	0.0	0.0	1.5
Директни инвестиции во земјата	**399.9**	**145.0**	**160.0**	**336.8**	38.9	34.6	6.7	-40.1	29.2	13.9	19.0	-25.3	-33.8	18.3	-1.5	44.7	**104.8**	34.0	24.0	17.6	-2.3
2. Портфолио инвестиции	**-50.6**	**104.0**	**-56.8**	**-42.1**	-1.0	0.9	1.1	10.1	-1.8	-0.9	-6.2	31.0	36.3	-1.7	5.8	2.5	**76.0**	-131.8	-2.9	-2.6	-3.4
Средства	**-0.5**	**-37.6**	**-21.9**	**-7.6**	-0.8	-1.9	-2.3	-3.5	-3.2	-2.2	-1.3	-0.1	13.0	-2.3	-1.7	-0.9	**-7.3**	0.1	-4.3	-3.2	-4.9
Обврски	**-50.1**	**141.7**	**-34.9**	**-34.4**	-0.2	2.7	3.3	13.7	1.4	1.3	-4.9	31.2	23.3	0.6	7.5	3.4	**83.3**	-131.9	1.4	0.6	1.4
3. Останати инвестиции	**464.4**	**245.8**	**89.7**	**243.2**	-11.2	-11.2	56.8	97.2	-24.8	-82.7	-30.6	14.9	-8.2	35.5	49.2	105.3	**190.1**	236.9	-16.7	-4.9	7.8
3.1. Средства	**207.4**	**-107.0**	**-159.7**	**-401.8**	-71.8	24.6	-33.2	60.4	2.2	-23.4	-85.5	-24.3	-15.2	-118.4	-181.6	364.8	**-101.5**	-270.9	58.2	19.9	-99.1
3.1.1. Трговски кредити	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.2. Заеми	**-4.7**	**-19.1**	**7.2**	**-230.2**	-83.4	62.8	-49.6	43.7	19.3	-10.2	-2.9	-18.2	-8.3	-75.6	-139.4	340.8	**79.1**	-287.9	102.5	20.4	-58.3
3.1.2.1. Монетарна власт	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**-233.1**	-83.2	64.8	-45.0	44.4	19.5	-8.3	-0.5	-19.8	-6.4	-75.2	-130.9	337.7	**97.0**	-289.5	100.9	20.6	-68.9
3.1.2.2. Држава	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.2.3. Банки	**-0.3**	**-16.0**	**6.9**	**3.7**	-1.2	-1.6	-4.4	-1.7	-0.1	-1.9	-2.5	1.8	-1.9	-0.7	-8.4	2.1	**-20.5**	1.5	1.8	-0.5	10.2
3.1.2.4. Останати сектори	**-4.4**	**-3.2**	**0.4**	**-0.9**	1.0	-0.4	-0.2	1.0	-0.2	0.1	0.1	-0.2	0.1	0.2	0.0	1.1	**2.5**	0.0	-0.2	0.3	0.4
3.1.3. Валути и депозити	**211.3**	**-88.1**	**-167.1**	**-171.6**	11.6	-38.3	16.4	16.7	-17.1	-13.3	-82.5	-6.1	-6.9	-42.8	-42.3	24.0	**-180.7**	17.1	-44.4	-0.5	-40.7
3.1.3.1. Монетарна власт	**16.0**	**0.0**	**0.6**	**0.1**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.2. Држава	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.3. Банки	**238.5**	**-86.0**	**-78.6**	**-36.4**	29.2	-20.3	38.4	38.2	11.5	8.2	-60.4	9.3	6.5	-25.9	-25.4	37.3	**46.6**	21.2	-32.6	21.1	-15.7
3.1.3.4. Останати сектори	**-43.2**	**-2.0**	**-89.1**	**-135.3**	-17.6	-18.0	-22.0	-21.5	-28.6	-21.5	-22.1	-15.5	-13.4	-16.9	-16.9	-13.3	**-227.3**	-4.1	-11.8	-21.6	-25.0
3.1.4. Останати средства	**0.8**	**0.1**	**0.2**	**-0.1**	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	**0.1**	-0.1	0.1	0.0	-0.1
3.2. Обврски	**256.9**	**352.8**	**249.4**	**645.1**	60.6	-35.8	90.0	36.8	-27.0	-59.3	54.9	39.2	7.0	153.9	230.9	-259.5	**291.6**	507.8	-74.9	-24.9	106.9
3.2.1. Трговски кредити	**-4.4**	**169.1**	**71.2**	**-8.9**	25.6	1.5	33.0	63.9	-2.5	-40.6	0.3	0.5	-2.5	46.1	24.2	42.4	**191.8**	-13.8	18.6	-27.9	-10.9
3.2.2. Заеми	**241.9**	**69.9**	**121.4**	**665.2**	51.8	-37.5	46.7	-53.7	-29.8	-17.9	60.7	36.8	6.4	87.0	182.8	-331.6	**1.8**	528.0	-93.2	2.4	139.1
3.2.2.1. Монетарна власт	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**232.5**	83.1	-64.2	44.8	-44.2	-19.5	7.8	0.0	20.3	5.7	69.9	136.5	-315.2	**-75.0**	254.3	-87.8	-20.4	69.1
3.2.2.2. Држава	**36.1**	**7.0**	**38.9**	**367.5**	0.8	-0.5	1.6	-5.8	-0.8	-6.3	74.1	11.2	-5.3	2.2	-5.7	-3.6	**61.9**	281.8	-2.6	-0.4	9.4
3.2.2.3. Банки	**-17.0**	**58.9**	**110.7**	**46.7**	-24.8	27.4	-0.7	-5.0	-7.5	-7.4	-3.2	5.9	-3.7	-5.2	21.7	-6.6	**-9.1**	2.0	0.6	17.1	65.2
3.2.2.4. Останати сектори	**222.7**	**4.0**	**-28.1**	**18.5**	-7.3	-0.2	1.0	1.3	-2.0	-12.0	-10.2	-0.6	9.6	20.2	30.3	-6.2	**23.8**	-10.0	-3.4	6.1	-4.7
3.2.3. Валути и депозити	**12.1**	**26.0**	**-2.8**	**-61.9**	-5.3	0.4	6.7	25.4	3.8	-4.5	-9.1	1.7	1.8	11.2	13.9	20.1	**66.2**	-8.0	-2.8	0.8	2.2
3.2.3.1. Монетарна власт	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.2. Држава	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.3. Банки	**12.1**	**26.0**	**-2.8**	**-61.9**	-5.3	0.4	6.7	25.4	3.8	-4.5	-9.1	1.7	1.8	11.2	13.9	20.1	**66.2**	-8.0	-2.8	0.8	2.2
3.2.3.4. Останати сектори	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	**0.0**	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.4. Останати обврски	**7.4**	**87.9**	**59.5**	**50.5**	-11.4	-0.1	3.6	1.2	1.5	3.6	3.1	0.2	1.3	9.6	9.9	9.6	**31.9**	1.5	2.5	-0.2	-23.4
4. Бруто официјални резерви /1	**75.3**	**-76.9**	**-61.7**	**-331.3**	21.2	-0.5	-27.1	10.9	17.4	32.7	-47.3	-29.2	10.7	-3.6	-9.1	-118.2	**-142.3**	-91.1	20.5	26.6	44.7
III. Нето грешки и пропусти	**-24.0**	**27.1**	**1.3**	**-3.6**	3.2	2.8	12.4	-1.3	8.8	12.1	9.3	0.5	-12.2	-5.8	-7.6	19.0	**41.3**	-1.6	-0.2	-3.2	9.3

1/ Без ценовни промени и курсни разлики.

Извор: НБРМ.

Табела 11

МЕНУВАЧКИ ПАЗАР

	БАНКИ			МЕНУВАЧНИЦИ			ВКУПНО		
	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп
	во милиони евра								
2004	**286.3**	**149.2**	**137.1**	**494.6**	**266.3**	**228.3**	**780.9**	**415.5**	**365.4**
2005	**340.3**	**108.6**	**231.7**	**541.1**	**235.6**	**305.5**	**881.4**	**344.2**	**537.2**
2006	**429.7**	**126.5**	**303.2**	**555.8**	**208.0**	**347.8**	**985.5**	**334.5**	**651.0**
2007	**470.7**	**191.5**	**279.2**	**609.1**	**200.8**	**408.3**	**1,079.9**	**392.4**	**687.5**
2008	**544.6**	**317.4**	**227.2**	**585.0**	**209.3**	**375.7**	**1,129.6**	**526.6**	**602.9**
2009	**476.2**	**282.0**	**194.3**	**766.6**	**197.1**	**569.5**	**1,242.8**	**479.1**	**763.8**
2010	**480.3**	**175.1**	**305.2**	**815.9**	**148.5**	**667.5**	**1,296.3**	**323.6**	**972.7**
2011	**464.4**	**165.6**	**298.7**	**924.2**	**146.8**	**777.3**	**1,388.5**	**312.5**	**1,076.1**
1	29.8	12.0	17.8	47.5	9.7	37.7	77.3	21.7	55.6
2	30.6	12.1	18.5	48.3	12.1	36.2	78.9	24.2	54.7
3	33.4	16.8	16.6	51.2	12.6	38.5	84.6	29.5	55.1
4	34.0	15.4	18.6	63.6	11.6	52.0	97.7	27.0	70.7
5	36.1	15.9	20.2	62.6	12.7	49.9	98.7	28.6	70.1
6	36.6	15.9	20.7	64.1	12.7	51.4	100.6	28.5	72.1
7	42.4	16.0	26.4	108.0	12.6	95.4	150.4	28.6	121.8
8	43.8	14.0	29.9	103.4	12.1	91.3	147.2	26.1	121.2
9	38.2	10.8	27.5	91.3	12.5	78.8	129.6	23.3	106.3
10	36.9	10.6	26.3	82.9	12.6	70.3	119.8	23.2	96.6
11	39.7	11.5	28.2	80.4	12.6	67.8	120.1	24.1	96.0
12	62.8	14.7	48.1	120.8	12.9	107.9	183.6	27.6	156.0
2012	**399.5**	**111.2**	**288.3**	**1,081.1**	**161.7**	**919.5**	**1,480.6**	**272.9**	**1,207.8**
1	34.0	8.7	25.3	76.3	10.3	65.9	110.2	19.0	91.3
2	30.1	7.7	22.4	61.3	11.1	50.2	91.4	18.9	72.6
3	32.2	9.1	23.1	77.8	13.0	64.8	110.0	22.0	88.0
4	33.4	8.1	25.4	90.2	11.4	78.9	123.7	19.4	104.3
5	36.7	10.6	26.1	95.6	12.9	82.8	132.3	23.4	108.9
6	32.9	9.3	23.6	85.5	15.4	70.1	118.4	24.7	93.6
7	39.0	11.4	27.6	127.5	14.5	113.0	166.5	25.9	140.6
8	36.6	10.8	25.8	109.5	13.0	96.5	146.1	23.9	122.2
9	31.7	9.5	22.2	86.9	13.1	73.8	118.7	22.6	96.0
10	33.0	8.5	24.5	97.9	14.1	83.9	131.0	22.6	108.4
11	30.0	8.4	21.6	83.5	15.1	68.4	113.6	23.5	90.1
12	29.9	9.1	20.7	89.0	17.8	71.2	118.9	27.0	91.9
01-06.2013	**150.7**	**53.7**	**97.0**	**479.0**	**94.6**	**384.4**	**518.5**	**123.1**	**395.4**
1	24.5	8.8	15.7	67.8	14.2	53.6	92.3	23.1	69.2
2	25.8	6.9	18.9	69.9	14.3	55.6	95.7	21.2	74.5
3	25.5	9.1	16.4	71.7	17.0	54.7	97.2	26.1	71.0
4	25.9	10.2	15.7	90.2	18.2	72.1	116.1	28.4	87.8
5	25.1	8.9	16.2	92.1	15.4	76.6	117.2	24.3	92.9
6	23.9	9.7	14.2	87.3	15.5	71.8	111.2	25.2	86.0

Извор: НБРМ.

Табела 12

НЕДК И РЕДК

	НЕДК	РЕДК-ТЖ	Релативни цени - ТЖ	РЕДК - ЦП	Релативни цени - ЦП
	индекси 2006=100				
2004	97.9	106.5	108.8	104.3	106.7
2005	99.8	102.2	102.5	101.2	101.4
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	99.6	97.2	97.6	96.6	97.0
2008	100.6	98.7	98.1	97.2	96.6
2009	106.6	99.7	93.5	98.5	92.4
2010	106.0	97.0	91.5	99.5	93.9
2011	106.9	96.5	90.3	101.7	95.2
1	106.8	97.4	91.2	101.0	94.6
2	106.5	97.5	91.6	100.8	94.7
3	106.5	97.8	91.8	103.0	96.7
4	106.4	97.4	91.6	102.8	96.5
5	105.9	96.7	91.3	101.5	95.9
6	106.1	96.0	90.4	101.5	95.6
7	106.5	95.6	89.7	100.7	94.5
8	107.5	96.5	89.8	102.8	95.6
9	107.6	95.8	89.0	101.9	94.7
10	107.8	95.7	88.8	101.8	94.5
11	107.7	95.9	89.0	101.4	94.2
12	107.6	96.2	89.4	101.7	94.5
2012	108.3	97.3	89.8	103.2	95.4
1	107.5	97.9	91.1	100.7	93.7
2	107.5	98.0	91.2	102.5	95.3
3	107.8	97.5	90.4	103.6	96.1
4	106.2	96.5	90.9	101.6	95.7
5	108.2	97.9	90.5	103.5	95.7
6	109.1	97.6	89.5	104.3	95.6
7	108.7	96.2	88.5	103.6	95.3
8	108.9	97.2	89.3	102.8	94.5
9	109.2	97.7	89.5	104.4	95.6
10	108.8	96.8	88.9	103.5	95.1
11	108.5	96.5	89.0	103.7	95.5
12	108.8	97.2	89.3	104.5	96.1
2013					
1	108.4	97.8	90.2	103.7	95.6
2	108.4	97.8	90.2	103.0	95.0
3	108.1	96.8	89.5	102.6	94.9
4	108.4	97.9	90.4	103.7	95.7
5	107.5	97.0	90.2	102.0	94.9

Извор: НБРМ.

Табела 13

ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

	Просечен курс				Курс на крај на период			
	Ден/CHF	**Ден/GBP**	**Ден/USD**	**Ден/EUR**	**Ден/CHF**	**Ден/GBP**	**Ден/USD**	**Ден/EUR**
2004	39.7337	90.4298	49.4105	61.3377	39.7085	86.4983	45.0676	61.3100
2005	39.5871	89.6186	49.2919	61.2958	39.3402	89.2717	51.8589	61.1779
2006	38.8981	89.7611	48.7854	61.1885	38.0696	91.1007	46.4496	61.1741
2007	37.2534	89.4324	44.7184	61.1838	36.8596	83.2901	41.6564	61.2016
2008	38.6300	77.1265	41.8646	61.2654	41.0428	63.0387	43.5610	61.4123
2009	40.5769	68.8041	44.0766	61.2728	41.1165	67.6695	42.6651	61.1732
2010	44.5956	71.7150	46.4574	61.5150	49.3026	71.5008	46.3140	61.5050
2011	49.9881	70.8931	44.2281	61.5289	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
1	48.1809	72.4702	45.9858	61.5116	47.5236	71.4427	44.8614	61.5050
2	47.4083	72.6380	45.0951	61.5075	48.0545	71.9104	44.6919	61.5050
3	47.8229	71.0588	43.9906	61.5183	47.3456	69.9923	43.6595	61.5162
4	47.4222	69.7080	42.6383	61.5200	47.8064	68.9834	41.3947	61.5125
5	49.0049	70.0430	42.8266	61.5297	50.7237	71.0577	43.1713	61.6141
6	50.9005	69.5135	42.8109	61.6103	51.1964	68.4819	42.7175	61.6200
7	52.2133	69.5330	43.1423	61.6168	53.9524	70.4154	43.1998	61.6029
8	55.0191	70.1998	42.9071	61.5086	52.0182	69.5301	42.4562	61.5063
9	51.4977	70.4906	44.5426	61.5027	50.3842	70.6415	45.1737	61.5040
10	50.0403	70.6839	44.9128	61.5042	50.3685	69.9437	43.4357	61.5050
11	49.9897	71.6720	45.3129	61.5025	50.0826	72.0569	46.1243	61.5114
12	50.1034	72.8051	46.6049	61.5134	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
2012								
1	50.7711	73.8973	47.6848	61.5049	51.0584	73.5882	46.9146	61.5050
2	50.9539	73.5147	46.5380	61.5024	51.0373	72.5321	45.7113	61.5000
3	50.9953	73.6944	46.5718	61.5016	51.0627	73.7558	46.0505	61.5050
4	51.1828	74.7904	46.7293	61.5394	51.2153	75.4693	46.5115	61.5301
5	51.3028	76.5755	47.9980	61.6301	51.2749	77.1936	49.5105	61.5812
6	51.2945	76.4874	49.2161	61.6075	51.2320	76.3908	48.9532	61.6321
7	51.2608	78.0377	50.0522	61.5723	51.2224	78.8845	50.2353	61.5181
8	51.2045	78.0567	49.7112	61.5004	51.2127	77.7415	49.0285	61.5013
9	50.8721	77.0299	47.8767	61.5031	50.8313	77.0638	47.5644	61.5008
10	50.8325	76.2839	47.4019	61.4990	50.8890	76.2831	47.4459	61.4994
11	51.0251	76.5473	47.9742	61.5015	51.0673	75.8768	47.3298	61.5004
12	50.8933	75.7020	46.9413	61.5013	50.9106	75.2800	46.6510	61.5000
2013								
1	50.1280	74.0866	46.3616	61.5043	49.6378	71.6662	45.4258	61.5111
2	50.0665	71.5578	46.0427	61.5996	50.6022	71.3133	47.0476	61.6183
3	50.2843	71.7134	47.5128	61.6552	50.6247	73.0126	48.0544	61.6153
4	50.5582	72.5475	47.3870	61.6510	50.2056	73.0421	47.0125	61.6475
5	49.7118	72.6641	47.4611	61.6522	49.3733	72.0492	47.6302	61.6525
6	50.0172	72.3482	46.7918	61.6694	49.9936	71.9577	47.1576	61.6821

Извор: НБРМ.

Табела 14

ТЕКОВИ НА КРЕИРАЊЕ И ПОВЛЕКУВАЊЕ НА ПРИМАРНИ ПАРИ

	Кумулативна промена I-XII.2012	Кумулативна промена V-XII.2012	Месечна промена V.2013 / IV.2013
	во милиони денари		
Примарни пари*	3,390	-2,697	-833
Депозити на држава	-12,153	7,671	532
Девизни трансакции	5,589	-8,357	-891
Банки	8,463	-1,800	-617
Држава	-2,874	-6,557	-274
Благајнички записи	6,285	1,980	0
Репо операции	2,700	-2,700	0
Расположив депозит	-1,158	-3,342	-662
Останати ставки	2,127	2,052	189

*Примарните пари не вклучуваат задолжителна резерва во девизи.

Извор: НБРМ.

Табела 15

БИЛАНС НА НБРМ (СКРАТЕНА ФОРМА)

	Кумулативна промена I - XII.2012	Кумулативна промена XII.2012 - V.2013	Месечна промена V.2013 / IV.2013	Состојба V.2013
	во милиони денари			
Примарни пари*	2,292	-2,665	-995	53,272
Нето девизна актива	6,408	-2,967	-1,705	125,944
Нето домашна актива	-4,116	303	709	-72,672

*Вклучува готови пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителна резерва на денарските и девизните депозити и вишокот на издвоени ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва.

Извор: НБРМ.

Табела 16

МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ

	2011				2012				2013			2011				2012				2013		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај
	период во однос на претходен период, во %											*годишни промени, во %*										
M0	-3.4	2.4	-4.0	15.3	-9.0	7.0	1.4	5.7	-1.2	-1.8	-1.8	7.6	2.1	1.8	9.5	3.1	7.7	13.7	4.3	13.3	2.5	3.5
M1	-5.8	7.3	-0.9	6.6	-3.2	3.1	3.3	4.4	0.4	-3.5	0.8	7.5	10.4	6.9	6.9	9.8	5.5	9.9	7.6	11.6	4.9	7.7
M4	0.9	2.0	2.4	4.1	1.0	0.3	0.8	2.2	1.6	-3.0	0.5	11.4	8.6	10.5	9.7	9.8	8.0	6.3	4.4	5.0	2.4	2.6
M4-денарски дел	0.1	2.7	2.5	8.5	3.0	1.3	2.3	2.7	1.9	-2.0	0.7	14.5	10.3	12.5	14.4	17.7	16.1	15.8	9.6	8.4	6.9	7.2

Извор: НБРМ.

Табела 17

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 30.04.2013 година	Состојба на 31.05.2013 година	Месечна промена (мај 2013/април 2013)	Годишна промена април 2013/април 2012)	Годишна промена мај 2013/мај 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните депозити во мај 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните депозити во мај 2013 година
	во милиони денари		*во %*			*во %*	
Вкупни депозити	241,217	243,264	0.8	2.6	3.3	100%	100%
Денарски*	133,718	135,474	1.3	8.1	9.3	85.8	150.0
Девизни	107,499	107,790	0.3	-3.5	-3.4	14.2	-50.0
Депозити на домаќинства	179,698	179,580	-0.1	6.8	6.1	-5.8	135.6
Денарски*	88,046	87,779	-0.3	12.1	10.4	-13.1	108.2
Девизни	91,652	91,801	0.2	2.1	2.3	7.3	27.3
Депозити на претпријатија од приватен сектор	46,846	48,712	4.0	-10.0	-6.3	91.1	-42.9
Денарски*	32,767	34,508	5.3	-0.1	7.2	85.0	30.3
Девизни	14,079	14,204	0.9	-26.9	-28.3	6.1	-73.2

* Денарските депозити се со вклучени депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Табела 18

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Април	Мај
Вкупни депозити	11.4	15.2	14.5	13.7	12.4	9.2	10.5	9.2	9.5	7.6	5.7	4.9	4.6	2.6	3.3
Денарски	7.7	15.9	21.0	19.9	17.2	11.8	13.0	14.3	18.6	16.9	16.4	11.5	8.2	8.1	9.3
Девизни	14.8	14.6	9.0	8.2	8.1	6.8	8.2	4.3	0.8	-1.3	-4.6	-2.1	0.6	-3.5	-3.4
Краткорочни	6.9	11.1	8.4	7.7	7.6	2.1	6.7	7.8	7.1	5.9	0.3	-2.3	-4.0	-6.0	-6.5
Долгорочни	47.7	53.2	50.5	43.3	39.1	39.1	35.6	22.5	20.5	19.7	24.2	25.1	28.6	28.1	26.9
Претпријатија од приватен сектор	-5.5	7.6	6.8	6.4	11.3	-1.7	4.7	6.1	6.2	0.8	-3.4	-2.0	-4.6	-10.0	-6.3
Домаќинства	19.9	19.6	17.6	17.4	14.0	14.2	14.3	12.0	12.0	10.9	9.2	7.2	7.2	6.8	6.1

Извор: НБРМ.

Табела 19

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 30.04.2013 година	Состојба на 31.05.2013 година	Месечна промена (мај 2013/април 2013)	Годишна промена април 2013/април 2012)	Годишна промена мај 2013/мај 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните кредити во мај 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните кредити во мај 2013 година
	во милиони денари		*во %*			*во %*	
Вкупни кредити на банките	220,536	223,072	1.2	3.3	3.7	100%	100%
Денарски*	165,776	168,116	1.4	6.7	6.7	92.3	131.5
Девизни**	54,760	54,956	0.4	-5.9	-4.4	7.7	-31.5
Домаќинства	88,411	89,772	1.5	6.9	7.3	53.7	75.8
Денарски	82,023	83,435	1.7	7.9	8.5	55.6	81.1
Девизни	6,388	6,338	-0.8	-4.3	-6.2	-2.0	-5.2
Претпријатија	131,280	132,435	0.9	0.8	1.3	45.5	21.5
Денарски	82,968	83,879	1.1	5.4	4.8	35.9	47.9
Девизни	48,312	48,556	0.5	-6.2	-4.2	9.6	-26.4

* Денарските кредити ги вклучуваат и кредитите со валутна клаузула.

** Девизните категории се вреднувани по тековниот девизен курс.

Табела 20

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај
Вкупни кредити	2.5	5.8	7.7	7.1	8.0	8.6	8.1	8.5	8.0	7.5	6.6	5.4	4.3	3.3	3.7
Денарски	2.6	3.7	5.5	2.3	3.2	4.8	2.7	5.1	5.6	6.9	9.3	9.5	7.8	6.7	6.7
Девизни	2.4	13.1	15.8	24.0	24.6	20.9	25.9	18.5	15.2	9.2	-0.6	-5.1	-5.0	-5.9	-4.4
Краткорочни	-3.4	-0.2	1.7	-1.0	-1.7	-2.0	-2.5	0.2	-0.4	1.4	5.6	4.0	3.5	1.2	3.1
Долгорочни	1.1	5.8	8.3	10.8	13.8	15.4	14.8	11.1	10.3	8.9	5.3	4.9	1.8	1.4	1.0
Претпријатија	4.0	7.9	10.2	8.4	9.0	9.7	8.6	8.6	8.2	7.6	6.3	4.5	2.5	0.8	1.3
Домаќинства	0.6	2.8	4.3	5.1	6.6	7.0	7.4	8.1	7.4	6.8	6.7	6.5	6.7	6.9	7.3

Извор: НБРМ.

Табела 21

НЕТО ДЕВИЗНА АКТИВА НА БАНКИТЕ

	Состојба V.2013	Месечна промена V.2013/ IV.2013	Годишна промена V.2013/V.2012
	во милиони денари		
Девизни средства	35,185	-103	3,166
Девизни обврски	42,910	-345	6,305
Нето девизна актива	-7,725	243	-3,139

Извор: НБРМ.

Табела 22

КАМАТНИ СТАПКИ

	јуни 2013 година	месечна промена	годишна промена
	во %	*во процентни поени*	
Каматна стапка на аукциите на благајничките записи (28 дена)	3.21	-0.16	-0.52
Меѓубанкарска каматна стапка на пазар на депозити (МКДОНИА)	1.82	-0.08	-0.36
	мај 2013 година	**месечна промена**	**годишна промена**
	во %	*во процентни поени*	
Пондерирани активни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	7.7	-0.1	-0.4
Пондерирани пасивни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	3.1	-0.1	-0.4

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ

Табела 23

КАМАТНИ СТАПКИ НА МЕЃУБАНКАРСКИ ПАЗАР НА ДЕПОЗИТИ

Период	МКДОНИА	МБКС	СКИБОР преку ноќ	СКИБОР 1 недела	СКИБОР 1 месец	СКИБОР 3 месеци	СКИБОР 6 месеци	СКИБОР 9 месеци	СКИБОР 12 месеци
	во %								
I.2011	2.47	2.49	2.75	3.62	4.35	5.32			
II	2.17	2.24	2.63	3.54	4.29	5.27			
III	2.29	2.23	2.51	3.43	4.25	5.15			
IV	2.19	2.28	2.46	3.45	4.25	5.14			
V	2.12	2.12	2.38	3.39	4.24	5.09			
VI	2.09	2.10	2.29	3.27	4.17	5.08			
VII	2.19	2.19	2.23	3.17	4.17	5.03	5.55	6.05	6.60
VIII	2.21	2.22	2.19	3.17	4.15	5.00	5.47	6.00	6.49
IX	2.17	2.19	2.19	3.19	4.16	4.96	5.47	5.98	6.47
X	2.19	2.02	2.18	3.18	4.14	4.95	5.46	5.94	6.44
XI	1.99	1.99	2.18	3.17	4.12	4.91	5.43	5.91	6.37
XII	2.15	2.16	2.19	3.18	4.11	4.83	5.36	5.84	6.27
I.2012	2.12	2.11	2.18	3.18	4.14	4.81	5.34	5.82	6.25
II	2.14	2.14	2.19	3.18	4.14	4.78	5.28	5.79	6.24
III	2.10	2.11	2.19	3.18	4.16	4.76	5.29	5.78	6.26
IV	2.15	2.13	2.18	3.18	4.10	4.71	5.27	5.77	6.21
V	1.89	2.18	2.09	3.07	4.03	4.56	5.19	5.67	6.13
VI	2.18	2.37	2.03	3.01	4.00	4.46	5.04	5.54	6.02
VII	2.12	2.32	2.06	3.02	4.02	4.51	5.04	5.54	6.03
VIII	2.20	2.39	2.07	3.03	4.03	4.49	5.04	5.53	6.03
IX	2.11	2.17	2.03	3.01	3.97	4.47	5.03	5.52	6.01
X	2.17	2.31	2.03	3.00	3.96	4.46	5.02	5.52	6.00
XI	2.10	2.22	2.02	2.94	3.92	4.40	4.97	5.47	5.96
XII	2.04	2.12	2.01	2.93	3.90	4.36	4.96	5.46	5.94
I.2013	2.03	2.12	2.01	2.84	3.81	4.28	4.89	5.39	5.88
II	1.75	1.78	2.00	2.56	3.48	3.98	4.57	5.08	5.55
III	1.77	1.91	1.99	2.46	3.38	3.91	4.44	4.95	5.45
IV	1.81	2.04	1.95	2.44	3.34	3.82	4.32	4.86	5.36
V	1.90	2.01	1.93	2.39	3.18	3.66	4.18	4.74	5.22
VI	1.82	2.05	1.91	2.34	3.15	3.64	4.17	4.71	5.18

Извор: НБРМ.

Табела 24

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.7	5.6	8.1	2.2
VI	9.7	5.8	8.1	2.3
IX	9.6	6.1	8.1	2.5
XII	9.8	6.5	7.2	3.0
III.2009	9.9	6.6	7.4	3.2
VI	10.1	6.8	7.7	3.3
IX	10.3	7.4	7.6	3.3
XII	10.3	7.5	7.6	3.4
III.2010	9.8	7.5	7.3	3.2
VI	9.6	7.0	7.3	3.1
IX	9.2	6.8	7.4	3.0
XII	9.0	6.7	7.4	3.0
III.2011	8.9	6.0	7.4	2.8
VI	8.8	5.9	7.4	2.8
IX	8.8	5.8	7.4	2.7
XII	8.8	5.6	7.3	2.5
III.2012	8.6	5.2	7.1	2.3
VI	8.5	5.1	7.0	2.3
IX	8.4	4.9	6.9	2.2
XII	8.3	4.8	6.8	2.1
III.2013	8.2	4.6	6.6	1.9
IV	8.2	4.6	6.6	1.9
V	8.1	4.6	6.6	1.9

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 25

КАМАТНИ СТАПКИ НА НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.1	3.8	8.0	1.4
VI	9.3	4.2	8.1	1.2
IX	9.1	4.5	7.8	1.9
XII	9.1	4.4	6.6	1.5
III.2009	9.7	4.6	7.0	1.9
VI	10.8	4.5	7.8	1.5
IX	10.3	5.2	8.3	1.5
XII	10.1	5.2	7.5	1.6
III.2010	10.0	5.0	7.8	1.5
VI	9.7	4.3	7.8	1.1
IX	9.3	3.8	7.4	1.0
XII	8.6	4.2	7.3	1.3
III.2011	8.1	3.1	6.8	1.0
VI	8.2	3.2	7.4	0.8
IX	8.3	3.2	7.4	0.8
XII	8.2	3.9	6.9	0.9
III.2012	8.0	2.9	6.8	0.8
VI	7.8	2.9	7.3	0.7
IX	7.8	2.6	7.1	0.7
XII	7.7	3.0	6.2	0.7
III.2013	7.2	2.6	6.6	0.5
IV	7.1	2.2	6.5	0.5
V	6.7	2.6	6.6	0.5

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 26

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на денарски кредити, во %			каматна стапка на денарски депозити, во %		
III.2008	8.6	11.4	10.6	5.6	5.6	5.8
VI	8.7	11.2	10.2	5.8	5.9	6.0
IX	8.8	11.1	10.0	6.1	6.1	6.1
XII	9.0	11.2	10.3	6.6	6.5	5.9
III.2009	9.2	11.2	10.5	6.8	6.2	5.9
VI	9.7	11.0	10.9	7.1	6.4	5.2
IX	9.8	11.1	11.0	7.6	7.0	5.1
XII	9.9	11.1	10.9	7.7	7.2	5.3
III.2010	9.5	10.6	10.9	7.7	7.1	5.7
VI	9.3	10.2	10.9	7.2	6.5	5.6
IX	9.0	9.4	10.6	7.0	6.5	5.6
XII	8.9	9.3	10.6	6.9	6.2	5.7
III.2011	8.7	9.3	10.4	6.0	5.8	6.0
VI	8.6	9.9	10.2	5.8	6.2	5.8
IX	8.5	9.8	10.1	5.8	5.9	6.7
XII	8.6	9.1	9.9	5.7	5.0	6.9
III.2012	8.5	9.0	9.7	5.2	4.8	7.0
VI	8.3	8.8	9.6	5.0	4.8	6.6
IX	8.2	8.7	9.5	4.8	4.7	6.5
XII	8.1	9.0	9.7	4.6	4.9	6.5
III.2013	8.0	8.8	9.6	4.4	4.7	6.1
IV	8.0	8.7	9.7	4.5	4.5	6.0
V	7.9	8.7	9.5	4.4	4.6	5.9

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 27

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на девизни кредити, во %			каматна стапка на девизни депозити, во %		
III.2008	8.1	8.3	9.0	2.2	2.3	0.9
VI	8.1	8.3	9.0	2.2	2.5	0.9
IX	8.1	8.3	9.0	2.5	2.8	0.9
XII	6.8	8.3	9.0	3.0	3.0	1.5
III.2009	7.1	8.0	9.0	3.2	3.4	1.9
VI	7.2	8.9	9.0	3.3	3.6	1.8
IX	7.1	8.8	12.7	3.2	3.6	2.3
XII	7.0	9.0	5.9	3.2	3.9	2.8
III.2010	7.0	8.2	10.1	3.1	3.6	3.0
VI	6.9	8.3	8.2	3.1	3.1	2.9
IX	6.9	8.3	7.7	3.0	3.0	2.9
XII	6.9	8.3	7.6	3.0	3.0	2.9
III.2011	6.9	8.3	9.0	2.8	2.8	3.0
VI	6.8	8.4		2.7	3.0	3.0
IX	6.9	8.4		2.6	2.9	2.9
XII	6.8	8.2	7.7	2.5	2.6	3.0
I.2012	6.7	8.1	7.6	2.4	2.6	3.0
III.2012	6.5	7.9	7.5	2.2	2.5	3.0
VI	6.4	7.8	7.4	2.1	2.5	2.9
IX	6.3	7.7	7.3	2.1	2.3	3.0
XII	6.2	7.7	7.3	2.0	2.4	3.1
III.2013	6.1	7.6	7.3	1.8	2.1	3.0
IV	6.1	7.5	7.3	1.8	2.2	3.0
V	6.0	7.5	7.2	1.8	2.2	2.9

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 28

КАМАТНИ СТАПКИ ПО СЕКТОРИ

	Население		Претпријатија	
	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %
III.2008	11.1	6.1	8.6	4.7
VI	10.9	6.2	8.7	5.2
IX	10.9	6.5	8.7	5.5
XII	11.0	7.0	8.8	5.8
III.2009	10.9	7.5	9.1	5.4
VI	11.1	8.2	9.5	5.0
IX	11.2	8.5	9.6	5.3
XII	11.1	8.7	9.7	5.2
III.2010	10.4	8.4	9.4	5.3
VI	10.4	8.0	9.1	4.6
IX	9.4	7.5	9.0	4.7
XII	9.4	7.3	8.8	4.5
III.2011	9.3	6.5	8.7	4.2
VI	9.2	6.2	8.6	4.5
IX	9.1	6.2	8.6	4.5
XII	9.1	6.0	8.5	4.3
III.2012	9.0	5.6	8.4	4.1
VI	8.9	5.2	8.2	4.3
IX	8.7	5.1	8.1	4.0
XII	8.6	5.0	8.1	4.1
III.2013	8.5	4.7	8.0	3.9
IV	8.5	4.7	7.9	4.1
V	8.4	4.6	7.8	4.0

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 29

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Каматни стапки на тековни сметки		Каматни стапки на кредитни картички
	Кредити	Депозити	Кредити
VI.09	12.3	0.8	15.9
IX	12.2	0.9	15.8
XII	12.7	0.9	15.7
III.10	12.7	0.8	15.6
VI	12.2	0.7	14.4
IX	11.5	0.6	12.5
XII	11.4	0.5	12.2
III.11	10.7	0.5	11.3
VI	10.7	0.4	11.6
IX	10.6	0.3	11.5
XII	10.5	0.3	11.3
III.12	10.4	0.4	11.5
VI	10.3	0.3	11.5
IX	10.2	0.3	10.8
XII	10.2	0.3	11.0
III.13	10.3	0.2	10.8
IV	10.1	0.2	11.2
V	10.2	0.2	11.3

Извор: НБРМ.